

EU

60 gode grunde

Hvorfor vi har brug for Den Europæiske Union.

Det er
DIT
EUROPA

60
ROM

EU

60 gode grunde

**Hvorfor vi har brug for
Den Europæiske Union.**

Indholdsfortegnelse

Del 1: Hvad Europa kan være stolt af 4

1. EU har sørget for fred i over 70 år 4
2. Vi er Europa: Vi har en Europadag, et Europaflag og Europahymnen »Ode til Glæden« 5
3. Kun i fællesskab kan Europa klare sig i en globaliseret verden 6
4. Vi skændes og finder sammen igen — Sådan er det i en stor familie. 7
5. De europæiske værdier ligger i vores gener: EU inspirerer andre i verden 8
6. EU er et Europa, som man kan engagere sig i 9
7. Europa er den mest populære ferieregion i verden 10

Del 2: EU styrker økonomien og sørger for velstand 11

8. Europa er ikke det vilde vesten, men derimod en social markedsøkonomi 11
9. EU fremmer velstand, vækst og beskæftigelse 12
10. EU understøtter svagere regioner og opbygningen i øst 13
11. EU sørger for fair handel med andre dele af verden 14
12. Euroen er en stabil valuta og har mange fordele 15
13. Europa støtter sine landbrugere 16

Del 3: EU sørger for konkurrence og holder øje med store koncerner 17

14. Fra billedskærme til lastbiler: EU skrider ind over for karteller. 17
15. EU kæmper for en fair beskatning 18
16. EU holder øje med bankerne 19

Del 4: EU beskytter forbrugerne 20

17. EU sikrer passagerernes rettigheder — både på fly- og togrejser 20
18. EU bringer antallet af trafikdræbte ned 21
19. EU hjælper forbrugerne med at håndhæve deres rettigheder — f.eks. ved dørsalg 22
20. EU gør det mere sikkert at handle på nettet 23
21. EU garanterer køberens rettigheder i tilfælde af defekte produkter 24
22. EU beskytter borgernes opsparing 25

Del 5: EU sænker leveomkostningerne 26

23. Det indre marked fører til lavere priser 26
24. EU gør det billigere at telefonere 27
25. EU giver os vinger: Det bliver stadig billigere at flyve 28
26. EU sørger for lavere bankgebyrer og kreditkortgebyrer 29
27. EU har gjort lægemidler billigere 30

Del 6: EU arbejder for sund kost og et rent miljø 31

28. EU sikrer sunde fødevarer 31
29. EU beskytter os mod fødevarerpirater og bevarer regionale specialiteter 32
30. EU sørger for rent vand — uanset om det er til at drikke eller bade i 33
31. EU sørger for renere luft og er verdensførende inden for klimabeskyttelse 34
32. EU sørger for, at elektronikaffald bliver genanvendt 35

Indholdsfortegnelse

Del 7: EU gør det lettere at rejse og arbejde i Europa 36

- 33. EU gør det muligt at bo og arbejde i enhver medlemsstat. 36
- 34. Europa sørger også for sygesikring på rejsen. 37
- 35. Hvis du er ude for en ulykke, ringer du 112 — EU's fælles alarmtelefonnummer 38
- 36. EU gør bilisterne grænseløst mobile. 39
- 37. EU gør det muligt at rejse overalt: Schengenområdet 40

Del 8: EU fremmer uddannelse, forskning og kultur 41

- 38. EU sender unge til udlandet for at studere 41
- 39. EU tilbyder en ny volontørtjeneste: Det europæiske solidaritetskorp. 42
- 40. EU sørger for, at unge kommer i arbejde 43
- 41. Danmarks forskere får milliarder fra EU-programmet Horisont 2020. 44
- 42. EU skaber en europæisk forskningscloud 45
- 43. EU forbinder Europa — gratis wi-fi i by og på land. 46
- 44. EU fremmer et kulturelt Europa 47
- 45. EU bevarer den kulturelle mangfoldighed og udpeger kulturhovedstæder 48

Del 9: EU skaber indre sikkerhed 49

- 46. EU bekæmper terrorisme. 49
- 47. EU bekæmper organiseret kriminalitet 50
- 48. EU beskytter kvinder og børn mod menneskehandel og misbrug 51

Del 10: Europa engagerer sig i verden 52

- 49. Europa er verdens største donor af udviklingsbistand 52
- 50. Europa hjælper i forbindelse med krisen i Syrien 53
- 51. EU støtter sine nabolande 54
- 52. Europa er verdens største donor af humanitær bistand 55

Del 11: Europa hjælper i den globale flygtningekrise. 56

- 53. Europa redder menneskeliv 56
- 54. Europa beskytter sine grænser. 57
- 55. Europa bekæmper menneskesmuglere 58
- 56. Europa tackler de grundlæggende årsager til migration 59
- 57. EU går ind for ensartede asylstandarder i Europa 60

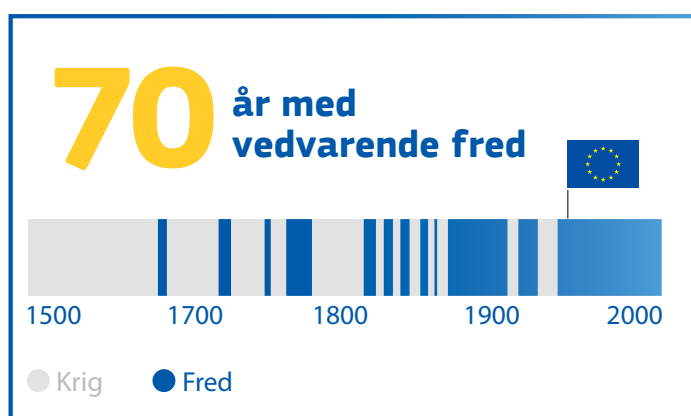
Del 12: EU mindsker bureaukratiet 61

- 58. Stor, når det handler om de store ting, og lille, når det handler om de små ting 61
- 59. EU er intet administrativt uhyre — Europa koster os mindre end forventet 62
- 60. EU betaler sig — også for Danmark. 63

Del 1: Hvad Europa kan være stolt af

EU har sørget for fred i over 70 år

To gange i det 20. århundrede var Europa hærget af krig. I dag lever vi i den luksus, at vi kan stole på de europæiske naboer. Det er utænkeligt, at der opstår krig i EU, og Øst- og Vesteuropa er forenet. EU-samarbejdet sikrer freden. Sikke en gave!

I hundredvis af år var krige en del af Europa. Så sent som i det 20. århundrede døde mindst 55 millioner mennesker i Anden Verdenskrig; det gamle Europa kollapsede. Dermed var tiden inde for idéen om et forenet Europa, en flere hundrede år gammel utopi, der har holdt sig op gennem historien siden de gamle grækere og romere, helt til vores tid. Over en halv million europæere lever i dag i fred og frihed — takket være EU. Europas integration er det mest vellykkede fredsbevarende projekt i nyere historie. Den franske udenrigsminister Robert Schuman formulerede den 9. maj 1950 den europæi-

ske idé. De europæiske stater skulle forbindes så tæt i et økonomisk fællesskab til gavn for freden, at krige mellem dem ikke længere ville være mulig. Oprettelsen af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab i 1952 var det første skridt, som blev fulgt af Romtraktaterne i 1957, og det blev starten på det europæiske fredsprojekt.

Ser man tilbage, har der på intet tidspunkt i Europas historie været en så lang periode med uafbrudt fred, mere end 70 år nu, og det i en verden, hvor der rundt omkring os til enhver tid er 40 væbnede konflikter, som kræver mindst 170 000 ofre hvert år.

Stridigheder bliver nu løst på en anden måde, som formanden for Europa-Kommissionen Jean-Claude Juncker siger: »Sommetider skændes vi, men det er med ord, og vi løser vores konflikter omkring forhandlingsbordet, ikke i skyttegravene.«

EU modtog Nobels fredspris i 2012 for udbredelsen af fred, forsoning, demokrati og menneskerettigheder. Selvfølgelig er der mange, der har spurgt, om EU har fortjent denne prestigefyldte pris — til trods for flygtninge, der dør på Middelhavet, og mange EU-lande, der eksporterer våben. Ja, EU har fortjent den. EU's resultater for fred er ubestridelige.

[Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand den 14.9.2016](#)

[Europa-Kommissionen om Nobels fredspris](#)

[Nobelkomitéens begrundelse for at tildele prisen til EU \(engelsk\), den 12.10.2012](#)

Vi er Europa: Vi har en Europadag, et Europaflag og Europahymnen »Ode til Glæden«

Siden 2000 har EU et motto: »Forenet i mangfoldighed«. Dette motto er et udtryk for, at EU respekterer de mange forskellige europæiske kulturer, traditioner og sprog. Med Europaflaget, Europadagen og Europahymnen har EU også fælles symboler.

Og hvad laver du så den 9. maj? EU fejrer hvert år Europadagen på denne dag. Det er EU's egentlige festdag, også selv om europæerne desværre ikke har fri på denne dag. Datoen har en særlig betydning for Europa: Den 9. maj 1950 forelagde den daværende franske udenrigsminister Robert Schuman for første gang et forslag om en gradvis forening af Europa, som en nødvendig forudsætning for fred, demokrati og velfærd i efterkrigstidens Europa. Schumanerklæringen var grundstenen for den nuværende Europæiske Union. Det mindes vi hvert år siden 1985. Europa-Kommissionens repræsentationer, ministerier og borgerforeninger gennemfører begivenheder og åbent hus-arrangementer.

Men hvorfor hedder Europa egentlig Europa? I græsk mytologi er »Europa« en smuk kongedatter fra Fønikien. Ifølge sagnet blev hun af guden Zeus, som havde forelsket sig voldsomt i hende, bortført til Kreta og forført af ham. Men faktisk stammer navnet Europa egentlig fra oldtiden; den græske forfatter og geograf Herodot betegnede allerede i det 5. århundrede før Kristus landmasserne nord for Middelhavet som »Europa«.

Den Europæiske Union er faktisk heller ikke en bygning i Bruxelles, men en idé. Det er det europæiske flag et symbol på, og det står for enhed og den europæiske identitet. Cirklen af gyldne stjerner står for solidaritet og harmoni mellem Europas befolkninger. I denne forbindelse står tallet 12 traditionelt for fuldkommenhed og enhed — som årets 12 måneder eller de 12 timer på en urskive. Også Europa stræber mod denne enhed. Antallet af stjerner har i modsætning til den almindelige opfattelse ingenting med antallet af medlemsstater at gøre.

EU har også en hymne. Man har valgt »Ode til Glæden« fra den tyske komponist Ludwig van Beethovens niende symfoni. Den er et stykke af Europas kulturarv. Europahymnen erstatter ikke medlemsstaternes nationalsange, men symboliserer i stedet Europas enhed i mangfoldighed — med en vidunderlig tekst. »Skønne guddomsgnist, du glæde, datter af Elysium. Ild-beruste vi betræde himmelske, din helligdom«. Behøver man at sige mere?

[EU's webside om EU's symboler](#)

[EU's sprogportal](#)

Kun i fællesskab kan Europa klare sig i en globaliseret verden

Europa vil i de kommende årtier muligvis miste indflydelse i verden. Hvordan kan det være? En af grunde hertil er den demografiske udvikling. Fødselstallene på de andre kontinenter er væsentligt højere. Ifølge prognoser fra FN vil Afrikas befolkning blive firedoblet frem til 2100, og kontinentet vil afløse Asien som det befolkningsrigeste.

Verdens største indre marked
30 millioner virksomheder genererer EU's BNP på 14 mia. EUR

I dag bor der over 500 millioner mennesker i EU — det er flere end befolkningerne i USA og Japan tilsammen. Dermed udgør vi europæere 8 % af verdens befolkning — i 2050 vil denne andel dog være faldet til 5 %. »Fakta er: Verden vokser, og vi skrumper« — sådan beskriver Europa-Kommissionens formand Jean-Claude Juncker denne udvikling. Resultatet er: Samfundet i Europa aldrer, og der mangler arbejdstagere i økonomien. Samtidig bliver Europas globale betydning mindre, både økonomisk, militærisk og samfundsmæssigt. I 2050 vil intet EU-land være blandt de syv førende økonomier i verden længere. Men EU i fællesskab? Vi ville stadig være én af de førende økonomier. Jean-Claude Juncker siger: »Kun et samlet EU er stærkt nok til at blive hørt.«

I en globaliseret verden med dens mange forskellige udfordringer er intet EU-land længere stort nok til at klare sig

selv og fremme vores værdier. Det vil kun være muligt som EU. »Der findes to slags medlemsstater,« siger Frans Timmermans, Europa-Kommissionens første næstformand. »De små, og dem, der endnu ikke har opdaget, at de er små.« Internationale anliggender, som EU skal tage sig af, handler ikke kun om udenrigs- og sikkerhedspolitik; de handler også om udviklingssamarbejde, handel med tredjelande, den globale økonomi, migration, klimaforandringer og energipolitik.

Europas andel af verdens befolkning går tilbage

Kilde:
FN's Statistiske Afdeling og Eurostat EU-27.

1900		25 %
1960		11 %
2015		6 %
2060		4 %

Af disse grunde er det indlysende, at Europa skal fungere. Trods talrige stridigheder og kriser er staterne nødt til at tage sig sammen — i deres egen interesse. Jean-Claude Juncker advarer: »Vore modstandere vil gerne se os gå i opløsning. Vore konkurrenter ville have gavn af vores opsplitning.« EU er i dag et Europa fra Lissabon til Helsingfors, fra Dublin til Sofia, fra Atlanterhavet til Sortehavet og fra Nordsøen og Østersøen til Middelhavet. Det omfatter monarkier og republikker, NATO-medlemmer og -ikkemedlemmer. EU kan tilbyde borgerne beskyttelse der, hvor nationalstaten ikke længere kan, f.eks. ved trusler udefra eller følgerne af globaliseringen. Et bedre alternativ end det europæiske samarbejde i EU er ikke i sigte.

[Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand den 14.9.2016](#)

Vi skændes og finder sammen igen — Sådan er det i en stor familie.

Der er konflikter i alle familier — også de gode. I EU, som er familien af europæiske nationer, er det ikke anderledes. Der er ofte heftige diskussioner om mange spørgsmål, men til sidst er der altid et kompromis.

Forestil dig, at du sidder rundt om bordet med 28 familiedlemmer. Så går bølgerne højt. Den ene vil straks have en afgørelse, den anden vil slet ikke være med, og den tredje vil have penge. Sådan er det også i EU. Når det gælder vigtige emner eller lovforslag, er der ofte skænderier i over et år i Europa-Parlamentet eller i EU's ministerråd, hvor de nationale regeringer er repræsenteret.

Det kan selvfølgelig lede tankerne hen på en basar, hvor der kan forhandles om alt. Men det er den eneste måde at nå til enighed mellem mange helt forskellige interesser i sidste ende. Uenigheden viser, at der foregår en livlig politisk debat. Det er nødvendigt og hensigtsmæssigt, så vi kan finde den rette vej mod Europas fremtid. Ganske vist gør »Bruxelles« ikke alt rigtigt. Men »Bruxelles« gør dog meget rigtigt, som ville blive gjort dårligere af de enkelte regeringer, hvis »Bruxelles« ikke var der.

Hver gang der er et land, som slet ikke vil være med, så er der én, der afgør striden: Domstolen for De Europæiske Fællesskaber. Dommerne i Luxembourg bilægger tvister og træffer en afgørelse — f.eks. hvis en regering anlægger en sag om EU's afgørelser, eller hvis Europa-Kommissionen anlægger sag mod en medlemsstat, fordi denne ikke overholder EU-traktaterne. I dansk sammenhæng har Domstolen både givet Danmark medhold som i sagen om berettigelse i at have et register over arbejdstagere, der er udstationeret

af en tjenesteyder med hjemsted i en anden medlemsstat, RUT-registeret, og afvist Danmarks ønsker om at kunne kalde en særlig type ost for »feta«. Fetaost er græsk — men se s. 32 om de danske beskyttede geografiske ostebetegnelser.

Eftersom alle medlemmer af den europæiske familie er voksne, kan de også blive skilt. EU er en frivillig sammenslutning af de europæiske lande, så det står ethvert medlemsland frit at forlade EU igen (artikel 50). Den britiske befolkning har i juni 2016 ved en folkeafstemning besluttet at trække sig ud af EU. Hvis denne udtræden forløber som planlagt, mister EU sin tredjestørste økonomi, den næststørste nettobidragyder og en diplomatisk sværvægter i FN's sikkerhedsråd. EU bliver altså mindre og svagere.

Mange taler nu om, at EU er i en eksistentiel krise. At den europæiske enhed går i stykker, forekommer usandsynligt. Briterne har på grund af deres geografiske placering altid haft en særlig status i EU. Aktuelt forventes det ikke, at flere andre lande følger det britiske eksempel. I lyset af Brexitafstemningen er støtten til EU i lande som Danmark, Frankrig og Nederlandene igen steget mærkbart. Det skyldes de store fordele ved et fælles indre marked, at kunne rejse uden restriktioner, og den politiske indflydelse, en sammenslutning af 27 lande har. Det er sikkert, at EU også fremover vil udvikle sig videre.

[EU-traktatens artikel 50](#)

[EU's webside om Domstolen](#)

De europæiske værdier ligger i vores gener: EU inspirerer andre i verden

Fred i over 70 år, som bygger på demokrati og retsstatsprincippet. Med vore værdier og vores levevis er Europa et forbillede i hele verden for forandring og demokratisk udvikling.

Den Europæiske Unions historie startede efter Anden Verdenskrig i 1951 med Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab. I 1957, dvs. for 60 år siden, underskrev 6 lande Romtraktaten, som er oprettelsesdokumentet: Belgien, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene og Tyskland. Målet var lige fra starten at fremme fred og velstand på kontinentet — det ligger så at sige i Unionens gener. Formanden for Europa-Kommissionen Jean-Claude Juncker beskriver det sådan: »En væsentlig del af vores europæiske levevis er vores værdier: frihed, demokrati og retsstaten. Det er værdier, som vi har kæmpet for i århundreder — både med ord og våben.«

Siden 2000 har EU udsendt over 120 valgobservationsmissioner med over 11 000 valgobservatører.

EU er åben for alle demokratiske europæiske lande i Europa, som ønsker at tiltræde. Med sin fungerende markedsøkonomi og stabile demokratier, har EU i løbet af årene trukket flere lande til som en magnet. Unionen er vokset fra 6 til nu 28 lande og strækker sig fra Atlanterhavet til Sortehavet. Her lever nu flere end 500 millioner mennesker.

Efter jerntæppets fald i 1989 hjalp EU med at overvinde splittelsen mellem øst og vest. Mange af de tidligere kommunistiske lande i Central- og Østeuropa blev medlemmer i 2004 og 2007. EU styrkede de demokratiske kræfter og fremmede den økonomiske vækst. I 2013 tiltrådte Kroatien som det 28. EU-medlemsland. Hvis Det Forenede Kongerige forlader EU — som besluttet ved folkeafstemningen i 2016 — vil EU for første gang have et medlem mindre — et smertefuldt tab.

Der er dog også 5 andre kandidater, som håber at blive medlem. Det er frem for alt landene i Vestbalkan, nemlig Albanien, den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, Montenegro og Serbien. Der forhandles også videre om Tyrkiets medlemskab, men med de aktuelle demokratiske underskud i landet, er dette mål rykket længere væk. Med sin nabo-skabspolitik understøtter EU stabilitet, sikkerhed og velstand, også i landene tættest på EU's ydre grænser.

I alle tilfælde er EU stadig et forbillede for mange regioner i verden. Intet andet kontinent har udviklet sådanne former for samarbejde. Tilsammen er vi verdens største økonomi og den vigtigste handelspartner for Kina og USA. Vi er den største donor af humanitær bistand og investerer i en bæredygtig fremtid, i klimabeskyttelse og forebyggelse af konflikter. »Verden af i dag har brug for en magt, som har fred og forebyggelse af konflikter i sin DNA«, siger EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik Federica Mogherini.

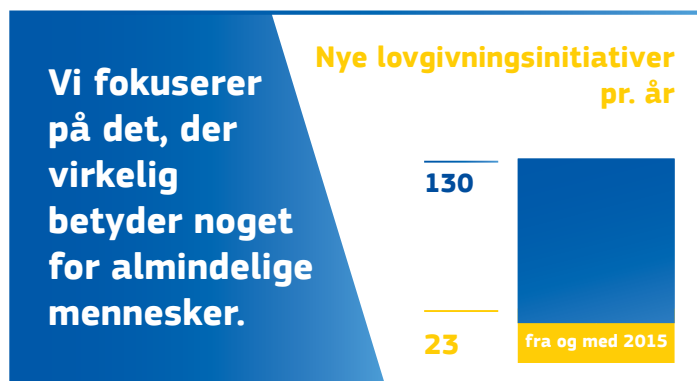
[Europa-Kommissionens webside om udvidelse](#)

[Europa-Kommissionens webside om potentielle kandidatlande \(engelsk\)](#)

[Tale af Federica Mogherini i Berlin den 7.12.2016 \(engelsk\)](#)

EU er et Europa, som man kan engagere sig i

Du ønsker at komme til orde som borger i EU? Der er ingen grund til at vente til det næste valg til Europa-Parlamentet i 2019. Enhver kan få indflydelse med initiativer, forslag og klager.

Hvis et bestemt emne står dit hjerte nært, og du mener, at der burde være europæisk lovgivning på området, kan du starte et »europæisk borgerinitiativ«. Siden 2012 findes denne nye mulighed for at engagere sig uden om valg og partier — og den bruges flittigt. Flere end 5 millioner borgere har siden skrevet under på over 20 initiativer.

Initiativtagerne skal samle underskrifter fra mindst 1 million borgere fra 7 af de 28 medlemsstater. Derefter kan de opfordre Europa-Kommissionen til at fremlægge forslag til en EU-retsakt. Det kan selvfølgelig kun være emner, som Europa-Kommissionen også er ansvarlig for. Europa-Kommissionen er ikke tvunget til at ændre lovgivning, heller ikke i tilfælde af et vellykket borgerinitiativ, men Europa-Kommissionen skal give en god begrundelse for ikke at gøre det.

Der har hidtil været 3 antagne borgerinitiativer. De handlede om vand som en menneskeret, beskyttelse af embryoner og et forbud mod dyreforsøg. I øjeblikket er der 6 andre initiativer i gang, f.eks. om plast i havene, beskyttelse af ægteskab og familien og et forbud mod ukrudtsbekæmpelsesmidlet Glyphosat.

Når der forberedes lovgivning, afholder Europa-Kommissionen ofte en offentlig høring. Her kan privatpersoner, virksomheder og organisationer med deres faglige viden bidra-

ge med værdifuld vejledning. I borgerdialoger rundt omkring i EU kan borgerne debattere med EU-kommissærerne, ofte også på Facebook. Enhver borger kan sende et andragende til Europa-Parlamentet. Den Europæiske Ombudsmand modtager klager over administrative fejl eller forsømmelser begået af EU-institutioner

Mange borgere synes, at EU har et demokratisk underskud. Som grund angives tit, at Europa-Kommissionen som den udøvende magt ikke er direkte valgt af befolkningen. Kommis-særerne vælges i stedet for af deres lands valgte regering og skal til en høring i Europa-Parlamentet, som enten bekræfter eller afviser dem. På dette punkt har borgerne efterhånden fået mere indflydelse. Ved valget til Europa-Parlamentet i 2014 præsenterede de store politiske grupperinger for første gang deres spidskandidater til posten som formand for Europa-Kommissionen. For de kristelige demokrater var det Jean-Claude Juncker fra Luxembourg, og for socialdemokraterne Martin Schulz fra Tyskland. Vælgerne kunne således være med til at bestemme, hvem der først og fremmest skulle være ansvarlig for udformningen og gennemførelsen af EU's politik. Da det var Det Europæiske Folkepartis gruppe, der opnåede de fleste stemmer, blev Jean-Claude Juncker valgt til ny formand for Europa-Kommissionen. Denne udvikling hen imod mere demokrati i EU vil sikkert fortsætte ved det næste valg i 2019.

EU er en del af vores parlamentariske demokrati. EU-direktiver og forordninger laves ikke af »ikkefolkevalgte eurokrater«. Europa-Kommissionen fremsætter forslag til lovgivning, og derefter beslutter det direkte valgte Europa-Parlament og de valgte regeringer i Ministerrådet. Der vedtages således ingen EU-lovgivning uden deltagelse af folkevalgte politikere fra Danmark.

[Muligheder for at få indflydelse i EU](#)

[Det europæiske borgerinitiativ](#)

[Europa-Kommissionens høringer](#)

[Europa-Kommissionens borgerdialoger](#)

[Valg til Europa-Parlamentet](#)

Europa er den mest populære ferieregion i verden

Eiffeltårnet i Paris, Brandenburger Tor i Berlin og Vatikanstaten i Rom — Europa har mange enestående turistattraktioner. Det lokker flere turister til end nogen anden region i verden.

Også 2016 var et rekordår for turisme i Europa — på trods af terrorangreb og bekymringer over sikkerheden. Verdens-turistorganisationen (UNWTO) talte ca. 620 millioner besøgende i Europa. De viser, at hver anden af de ca. 1,2 milliarder turister og forretningsrejsende på verdensplan havde Europa som rejsemål eller overnattede i Europa. Intet andet kontinent er så populært. Langt bagefter kommer på andenpladsen Asien/Stillehavsområdet, hvor hver fjerde rejsende (24 %) endte, og derefter kommer det amerikanske kontinent med 16 %. Som en grund til Europas tiltagende popularitet som rejsemål regnes også den billige euro — set i forhold til dollaren og andre vigtige valutaer — som gør rejsen billigere

for oversøiske rejsende.

Europa er også meget populært blandt europæerne selv: Tre fjerdedele af de rejsende til et andet EU-land er selv EU-borgere. I 2014 var der ifølge Eurostat fem rejsende fra EU for hver turist fra et land uden for EU.

International turisme er en enorm økonomisk genopretningsplan for Europa. Ifølge UNWTO beløb Europas indtægter fra international turisme sig i 2015 til 451 mia. USD (det svarer ca. til 428 mia. EUR).

[Meddelelse fra UNWTO af 17.1.2017 \(engelsk\)](#)

[UNWTO-rapport 2016 \(engelsk\)](#)

[Statistikker om turisme fra Eurostat \(engelsk\)](#)

Del 2: EU styrker økonomien og sørger for velstand

Europa er ikke det vilde vesten, men derimod en social markedsøkonomi

Vi kender alle resultaterne af den sociale markedsøkonomi: Medarbejdere kan ikke afskediges med en dags varsel i EU. Gravide kvinder nyder en særlig beskyttelse, og virksomhederne må ikke danne karteller, som kan diktere priserne. Det ligger helt fast.

Det er fastsat i Lissabontraktaten, at EU skal arbejde hen imod en »konkurrencedygtig social markedsøkonomi«. Målet er at opnå velstand og fuld beskæftigelse og samtidig give arbejdstagerne et socialt sikkerhedsnet. Med dette mål for øje intervernerer staten aktivt i økonomien, f.eks. i forbindelse med forbrugerbeskyttelse og konkurrence.

I løbet af de seneste årtier har den sociale markedsøkonomi været en succes i hele Europa. Det er den, vi kan takke for, at brede befolkningsgrupper har kunnet øge deres velstand og samtidigt har kunnet regne med at have et socialt sikkerhedsnet. Mange mennesker uden for Europa forbinder derfor vores kontinent med et løfte om velstand.

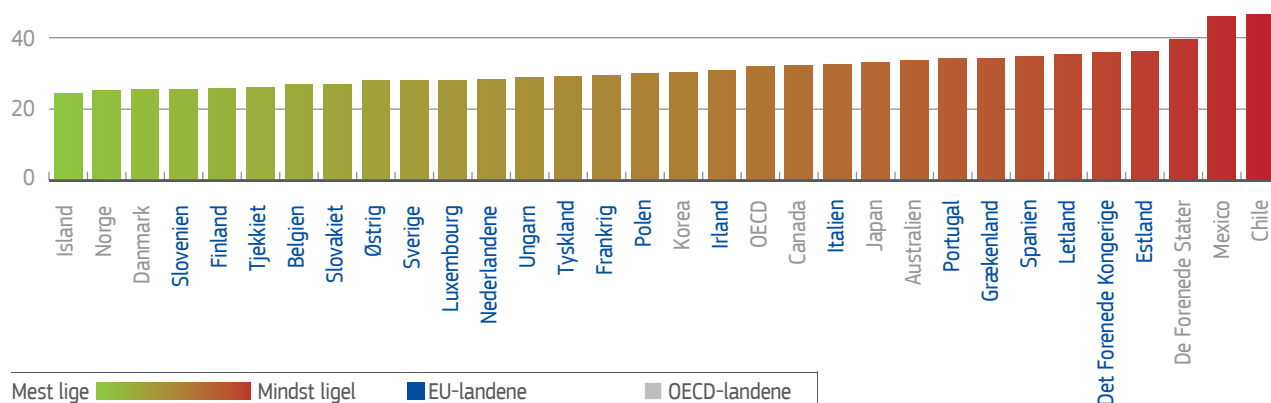
Den sociale markedsøkonomi skal dog hele tiden genforhandles og generobres. Et aktuelt eksempel: Europa-Kommissionen bekæmper løndumping og vil forbedre forholdene for østeuropæiske arbejdstagere, der arbejder i andre EU-medlemsstater som bærplukkere, aspargeshøstere eller bygningsarbejdere (reform af udstationeringsdirektivet). Hidtil har disse arbejdstagere kun ret til værtslandets mindsteløn. Nu skal de have ret til de samme bonusser og tillæg som de indenlandske arbejdstagere og ligestilles med disse ef-

ter to år. Disse planer kritiseres delvis fra østeuropæisk side, fordi virksomhederne betaler lavere lønninger og er bange for at miste denne fordel. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, siger dog: »Det er et spørgsmål om social retfærdighed. Europa er ikke det vilde vesten, men derimod en social markedsøkonomi.« Danmark stiller sig skeptisk til den foreslåede reform, ikke fordi man er imod principperne, men fordi lønforhold i »den danske model« fastlægges af arbejdsmarkedets parter.

Et mere socialt lige Europa med anstændige arbejdsforhold, fungerende arbejdsmarkeder og en stærk dialog mellem arbejdsmarkedets parter er en prioritet for Jean-Claude Juncker. EU fremmer arbejdstagernes medbestemmelse i hele Europa, sikrer arbejdsmiljøet, styrker deltidsansattes situation og garanterer minimumsstandards for ferie og fritid. Foruden løndumping bekæmper Europa-Kommissionen også skatteunddragelse, engagerer sig for en aktiv europæisk arbejdsmarkedspolitik og fremmer jobskabelse. Det er desuden EU's fortjeneste, at der findes europæiske standarder for anerkendelse af eksamensbeviser og kvalifikationer — det gør det meget lettere for enhver at arbejde i et andet EU-land.

[Artikel 3 i Lissabontraktaten](#)

[Kommissionsformand Junckers tale om Unionens tilstand den 14.9.2016](#)

EU fremmer velstand, vækst og beskæftigelse

Den økonomiske og finansielle krise har efterladt sig dybe spor. Der er vedvarende stor arbejdsløshed i først og fremmest Sydeuropa, og mange lande er stærkt forgældede. Som følge heraf investeres der mindre. Det lægger en dæmper på økonomien og forværrer arbejdsløsheden. Europa-Kommissionen søger at modvirke dette med en EU-dækkende koordinering af den økonomiske politik og en intensiv investeringspolitik.

Krisen har vist, at der i mange EU-lande er grundlæggende problemer og uholdbare tendenser. Den tydeliggjorde også, hvor afhængige EU-landenes økonomier er af hinanden. En bedre EU-dækkende koordinering af den økonomiske politik kan hjælpe os med at løse disse problemer og bidrage til større vækst og beskæftigelse. Belært af krisen forelægger Europa-Kommissionen hvert år landespecifikke henstillinger, som så indgår i medlemsstaternes budgetmæssige og økonomiske planer.

Juncker-Kommissionen har et yderligere middel mod krisen: Investeringsplanen for EU, der blev iværksat i 2014, og som også kaldes »Junckerplanen«. Ved at forbedre vilkårene for investeringer og gennem et garantiprogram igangsættes fremtidsinvesteringer på 315 mia. EUR i hele EU i løbet af de næste tre år.

Det tilgrundliggende princip: EU stiller midler til rådighed til modernisering af små og mellemstore virksomheder eller bygning af store grænseoverskridende projekter såsom veje og data- og energinet. Den ideelle modtager er en virksomhed, som gerne vil investere i fremtiden, men som vanskeligt kan finde pengene til det. EU overtager en del af risikoen ved investeringerne — også via garantier — således at private investorer lettere kan anbringe deres penge i projektet.

Til trods for noget skepsis i begyndelsen er gennemførelsen af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) kommet godt fra start. I januar 2017 havde EFSI-midler al-

lerede udløst yderligere investeringer på 168 mia. EUR, hvilket er mere end halvdelen af målet. Der regnes med, at over 100 000 personer vil finde et nyt job inden for rammerne af de allerede godkendte projekter. De gunstige kreditter kommer over 380 000 små og mellemstore virksomheder til gode.

Selv i Danmark, hvor små og mellemstore virksomheder har god adgang til lånekapital, er der behov for finansiering fra EFSI. Danmark har modtaget lån på 238 mio. EUR eller knap 1,8 mia. kroner fra Den europæiske Investeringsbank under EFSI, hvilket ventes at udløse investeringer på i alt 676 mio. EUR eller over 5 mia. DKK. Eksempelvis har Københavns Lufthavn lånt 168 mio. EUR for at fremme vækst i flytrafik og passagertal.

Efter denne positive midtvejsevaluering skal planen udvides og forlænges. EFSI skal inden for seks år — dvs. frem til 2020 — føre til mindst 500 mia. EUR i yderligere investeringer, og frem til 2022 endog til 630 mia. EUR. Hovedvægten skal ligge på sundhed, uddannelse og integration af indvandrere.

Samtidig er EU's indre marked én stor genopretningsplan. Handel på tværs af grænserne uden told sparer virksomhederne for udgifter og gør produkterne billigere for forbrugeren. For virksomheder er det let at investere i andre EU-lande. Arbejdstagere kan selv vælge det EU-land, de ønsker at arbejde i. Det har i de seneste årtier alt sammen styrket konkurrenceevnen, fået økonomien til at vokse og skabt velstand — navnlig i eksportlandet Tyskland. Det er også grunden til, at EU er blevet den største økonomi i verden og har overhalet både USA og Kina.

[Europa-Kommissionens investeringsplan](#)

[Koordinering af den økonomiske politik som led i det europæiske semester](#)

EU understøtter svagere regioner og opbygningen i øst

Uanset om der er tale om udtjente industriområder i Ruhrområdet eller fjerntliggende områder i det østlige Tyskland — de nyder alle godt af EU-midler. Med regional- og strukturfondene vil EU forhindre, at nogle regioner sakker agterud i forhold til andre.

Mere dårligt stillede regioner, og regioner, som især berøres af strukturforandringer i EU, modtager støtte, så de kan følge med og udligne eventuelle skævheder. EU hjælper dem også med at indhente et efterslæb. Fondene bidrager til, at folk kan finde et arbejde i deres bydel eller føre et bedre liv i deres landsby. Foruden til byudvikling og fremme af beskæftigelse gives der også støtte til landbrug og udvikling af landdistrikter samt forskning og innovation.

Regionalpolitikken er den næststørste post på EU's budget efter landbrugspolitikken. I støtteperioden 2014-2020 er der afsat 351 mia. EUR til regionerne, og heraf modtager Danmark godt 400 mio. EUR eller 3 mia. DKK.

På grund af den økonomiske krise i mange lande har regionalpolitikken aktuelt navnlig til formål at skabe nye arbejdspladser og økonomisk vækst, at fremme digitalisering, at bygge veje og jernbanelinjer og at forbedre borgernes livskvalitet. Til de enkelte projekter skal EU-landene også selv bidrage med midler, dvs. samfinansiere projekterne med egne offentlige midler.

Hvis man ser på investeringerne i den foregående støtteperiode fra 2007-2013, så er der gode resultater. Hver euro, der er givet i støtte, har udløst yderligere næsten tre euro i økonomisk præstation. Det er noget, som også gavner netto-

bidragydere som Danmark, da de indenlandske virksomheder kan sælge flere varer og tjenesteydelser.

Det påstås ofte, at støttemidler bortødes i regionerne, f.eks. til unødvendige broer, som ikke bliver brugt, eller til lufthavne, som der ikke er behov for. Der har været sådanne tilfælde; det er noget, som Den Europæiske Revisionsret fører tilsyn med. Hvis det ved en kontrol viser sig, at penge er anvendt på en forkert måde, skal støtten betales tilbage. Også de nye tyske delstater har haft stor fordel af EU's regionalstøtte. Efter den tyske genforening i 1990 har Bruxelles i stort omfang støttet genopbygningen i det østlige Tyskland. Bare i perioden mellem 2000-2006 modtog Mecklenburg-Vorpommern, Brandenburg, Sachsen-Anhalt, Thüringen og Sachsen EU-støtte og regionalstøtte på ca. 23 mia. EUR. I mellemtiden er den samlede EU-støtte fra de europæiske strukturfonde steget til 43 mia. EUR (2015).

Ind imellem spørges der, hvorfor støtten skal gå over »Bruxelles«, og om medlemsstaterne ikke selv kunne fordele midlerne fra egne statskasser. Det er dog sådan, at samhørighedspolitiske prioriteringer fastlægges for EU som helhed. En fordel ved den europæiske regionalpolitik er også en langsigtet planlægningsikkerhed, idet finansieringsperioden er på syv år — dvs. medlemsstaterne kan være sikre på, at EU-støtten også er til rådighed ud over den årlige budgetcyklus.

[Europa-Kommissionen om midler til de enkelte EU-lande](#)

Handelsaftaler hjælper virksomheder med at finde nye markeder, at øge deres overskud og at skabe arbejdspladser — det gælder navnlig for et eksportland som Danmark. De er ligeledes til gavn for forbrugerne. At kunne sidde i sofaen og købe ind i den digitale verden til lave priser eller at finde et stort vareudbud i indkøbscentre — det er fremskridt, som det er nødvendigt at værne om i en tid, hvor protektionisme igen bliver stadig mere populær. EU er fast besluttet på at fastholde politikken med åbne markeder og at bekæmpe tendensen til afskærmning af markederne. Hvis for eksempel USA trækker sig ud af multilaterale handelsaftaler, så kan Europa blive en ny partner.

Selv om det modsatte ofte hævdes, så er det faktisk ikke de multinationale selskaber, men derimod de små og mellemstore virksomheder, der har mest gavn af, at told og andre handelshindringer fjernes. Store selskaber har som regel ressourcer til at finde sig til rette på forskellige markeder med komplekse reguleringssystemer eller til at opbygge en egen fremstillingslinje i målmarkederne. Mindre virksomheder har ikke disse ressourcer.

I efteråret 2015 fremlagde Europa-Kommissionen den nye strategi »Handel for alle«. Med en værdibaseret handelspolitik forfølger EU den strategi at forbinde økonomisk vækst med social retfærdighed, menneskerettigheder og standarder inden for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og miljøbeskyttelse samt fremme af retsstatsprincipper og god regeringsførelse. Med dette mål for øje intensiverer EU dialogen med handelspartnere og indarbejder bestemmelser om korruptionsbekæmpelse i fremtidige handelsaftaler. Herudover fastsætter EU normer for sikkerheds-, sundheds- og miljøbeskyttelse og understøtter fair og etiske handelssystemer og ansvarlige forsyningskæder.

EU – 60 gode grunde	14	Hvorfor vi har brug for Den Europæiske Union
---------------------	----	--

Euroen er en stabil valuta og har mange fordele

Danmark står uden for Eurozonen. Men initiativer og aktioner inden for denne påvirker også økonomien i Danmark. Derfor er dette afsnit om euroen medtaget.

Euroen har ikke haft det let: Først fik den skyld for at gøre alting dyrere og derefter blev de forskellige landes gældskrises udnævnt til »eurokrisen«. Men den giver faktisk borgerne mange praktiske fordele. Euroen er desuden en stabil valuta, som forsvares af de europæiske regeringer.

Ja, euroen har været omstridt, siden den blev »født«, og den er endda temmelig ung endnu: Den fælles valuta blev indført i 1999 og har været at finde i folks lommer siden 2002. Det er først gang i 1 500 år, at de samme mønter kan bruges fra Middelhavet til Østersøen. Hver dag betaler ca. 338 millioner europæere med denne fælles valuta, som 19 af de 28 EU-lande har indført. For europæerne har euroen gjort det lettere at rejse, fordi de ikke behøver at veksle penge mere. Det sparer over 30 mia. i vekselsgebyrer hvert år. Ved indkøb i udlandet er mange produkter blevet billigere for forbrugerne, fordi de direkte kan sammenligne priserne.

Efter at euroen blev indført i frit omløb, fik den skyld for at få priserne til at stige. Mange europæere længtes efter de nationale valutaer. Statistikken viser dog det modsatte. Euroen har ikke medført stigende priser i eurolandene — også selv om mange forbrugere havde en følelse af, at det var tilfældet. Denne fornemmelse skyldtes, at f.eks. værtshuse, restauranter og biografer dengang hævdede deres priser væsentligt.

Euroen er en stabil valuta. Inflationen har siden dens indførelse været væsentligt lavere end i årtierne inden. I de 20 år inden euroens indførelse (1979-1998) lå den gennemsnitlige inflation på 2,89 %. I euroområdet som helhed var inflationen i perioden 2010-2016 gennemsnitligt kun på 1,26 %.

I hele krisen har vekselskursen været bemærkelsesværdigt stabil. Hvis euroen ikke havde været der i finanskrisen, ville Europa, ligesom i begyndelsen af 1990'erne, sandsynligvis have imødeset år med store kursudsving og stigende rentesatser. I vores nostalgiske erindring om de gode gamle dage glemmer vi ofte, at Europa før euroens indførelse igen og igen blev svækket af valutakriser.

Euroen er efterhånden etableret som den næstvigtigste reservevaluta i verden efter dollaren. Dermed giver euroen landene i euroområdet og EU som helhed mere politisk og økonomisk slagkraft på den internationale scene. Også skatteborgerne har gavn af den fælles valuta. Landene i euroområdet har ifølge Europa-Kommissionens beregninger alene i 2016 sparet ca. 50 mia. EUR i renter, takket være Den Europæiske Centralbanks lavrentepolitik.

Da euroen blev indført, havde den dog en alvorlig mangel, for der manglede en fælles budgetpolitik og økonomisk politik. Det var dengang ikke muligt at få de enkelte lande til at af-

give suverænitet på området. Den uansvarlige budgetpolitik i visse medlemsstater var en af grundene til gældskrisen. En anden grund var den uforholdsmæssigt store private gæld i f.eks. Irland og Spanien. I 2010 røg den offentlige gæld i Grækenland helt af sporet, og krisen bredte sig til Cypern, Irland, Portugal og Spanien.

Landene i euroområdet har i år sparet **50 mia. EUR**

takket være Den Europæiske Centralbanks monetære politik.

Som reaktion herpå udviste de europæiske regeringer en hidtil uset solidaritet ved at skabe et sikkerhedsnet for eurolande i vanskeligheder i form af en redningsfond (EFSF) og efterfølgende ESM. Til gengæld forpligtede kriselandene sig til gennemgribende reformer. Dermed blev et »Grexit«, dvs. Grækenlands udtræden af euroområdet afværget; det ville have ødelagt tilliden til den fælles valutas fortsatte beståen.

Også for kriselandene har den stærke euro en stor fordel: Den blokerer for den nemme udvej. Det er ikke længere muligt at løse de selvforskyldte problemer ved at devaluere deres egen valuta for at få en »blød landing«. Euroen tvinger dem i stedet til at løse deres reelle problemer. De skal blive mere konkurrencedygtige i stedet for at behandle symptomerne med en devaluering. Det gør ondt, men det hjælper.

Eurolandene er også gået i gang med at udbedre de mangler, som euroen havde fra starten. Mellem 2011-2013 har EU indført nye og strengere regler for kontrollen med offentlige underskud og gæld — for at sikre, at der ikke er noget land, der lever over evne. Det har ført til en stramning af stabilitets- og vækstpagten. Nu skal hvert land fremlægge sit budget i Bruxelles og må regne med strengere sanktioner for manglende overholdelse. Der er en tættere koordinering af den økonomiske politik.

Det virker allerede: I 2009 lå de offentlige underskud i euroområdet i gennemsnit på 6,3 %, men i dag ligger de under 2 %. Den økonomiske genopretning går ind i sit femte år, og arbejdsløsheden falder. På grund af den fælles valutas disciplin begrænses den offentlige gældssætning i euroområdet, medens den bliver ved med at stige i Japan og USA. Euroen er slet ikke så dårlig endda!

[Europa-Kommissionens webside om euroen](#)

Europa støtter sine landbrugere

Begyndelsen af den fælles europæiske landbrugspolitik havde sine rødder i erindringen om efterkrigstidens hungersnød. Da EU's landbrugspolitik blev indført i 1962 med 6 lande, handlede det om større høstudbytte, der skulle nås med mere teknik og effektivitet. Det er stadig et vigtigt mål for landbrugspolitikken, at landbrugerne er i stand til at forsyne befolkningen. I tidens løb er der opstået nye prioriteter. Først og fremmest: mere bæredygtighed og bevarelse af familiebrug i landdistrikterne.

**EU vil altid stå
landbrugerne bi.**

**I år modtog
mejerisektoren hele
1 mia. EUR i EU-støtte.**

EU understøtter i stort omfang sine landbrugere: I alt går ca. 40 % af EU's budget, dvs. ca. 60 mia. EUR årligt, til landbruget. Det svarer til et gennemsnit på 112 EUR pr. EU-borger om året. Danske landmænd modtager ca. 6 mia. kroner i direkte arealstøtte, dvs. støtte koblet til det dyrkede areal, men ikke produktionsmængden.

Debatten om den næste reform af den fælles landbrugspolitik for den nye støtteperiode, der begynder i 2020, er allerede i fuld gang, og Europa-Kommissionen har lige igangsat en bred offentlig høring om emnet. Kritikere klager over, at landbrugssektoren gør for lidt for at bekæmpe klimaforandringer og for at bevare den biologiske mangfoldighed. De mener ikke, at miljøforpligtelserne (det såkaldte »greening«) i den seneste reform i 2013 gør nok for miljøet.

miljøforpligtelser. Et andet og ofte fremhævet kritikpunkt handler om landbrugseksport til andre lande. Her glemmes dog ofte: Der findes ikke længere nogen EU-eksportstøtteordning for landbrugsprodukter. Støtten faldt mellem 1991 og 2012 fra over 5 mia. EUR til mindre end 150 mio. EUR årligt og er nu helt afskaffet.

Da Rusland i 2015 indførte et ensidigt importstop for landbrugsprodukter fra EU, mobiliserede Europa-Kommissionen 1 mia. EUR for at hjælpe mælke-, frugt- og svineproducenter. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, siger: »For mig er det ikke acceptabelt, at mælk er billigere end vand«. Han lovede landbrugerne: »Europa-Kommissionen vil altid støtte vores landbrugere.«

[Ofte stillede spørgsmål om den fælles landbrugspolitik og landbrug i Europa](#)

[Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand den 14.9.2016](#)

Del 3: EU sørger for konkurrence og holder øje med store koncerner

Fra billedskærme til lastbiler: EU skrider ind over for karteller

Hvad enten det drejer sig om billedskærme, elevatorer eller lastbiler, skrider Europa-Kommissionen med jævne mellemrum ind med store bødepålæg over for europæiske og inter-nationale virksomheder, der aftaler priser eller manipulerer markedet. Det må de ikke, for det forvrider den frie konkurrence.

Kommissionen er den øverste kartelbekæmpende myndighed på vores fælles indre marked. Den skal sørge for, at konkurrencen fungerer. Derfor holder den øje med, at virksomhederne ikke aftaler priser indbyrdes, skruer priserne kunstigt i vejret eller deler markederne i Europa mellem sig. Store koncerner må heller ikke udnytte deres position på markedet til skade for deres konkurrenter. For det lægger hindringer i vejen for konkurrencen og skader dermed forbrugerne.

Når den får mistanke om konkurrenceskadelige handlinger, f.eks. efter at have modtaget klager, indleder Kommissionen en undersøgelse af sagen. Det har den meget vide beføjelser til og kan f.eks. beordre razziaer i de pågældende virksomheder. Hvis mistankerne viser sig at holde stik, kan Kommissionen pålægge de skyldige virksomheder bøder på op til 10 % af deres årsomsætning.

Og det sker faktisk ret ofte. For blot at nævne nogle af sagerne med de højeste bødepålæg: I 2016 skred Kommissionen ind over for et lastbilkartel med rekordhøje bøder på 2,93 mia. EUR. MAN, Volvo/Renault, Iveco og DAF havde igennem 14 år aftalt salgspriser på lastbiler og koordineret, hvordan de omkostninger, der skyldes de strengere CO₂-forskrifter,

skulle vælted over på kunderne. I 2012 fik en række førende producenter af tv- og computerskærme af Kommissionen pålagt bøder på 1,4 mia. EUR. I 2013 måtte flere banker punge ud med godt 824 mio. EUR i bøder for at have fusket med bl.a. Liborrenten. I 2007 skred Kommissionen ind over for et elevatorkartel, som fik store bøder for i årene fra 1995-2004 at have opdelt markederne i Belgien, Holland, Luxembourg og Tyskland mellem sig og aftalt, hvem der skulle have de forskellige ordrer.

Kartelbøderne går direkte i EU's kasse og mindsker dermed skatteydernes bidrag til EU's budget. Desuden kan enhver, som har lidt skade på grund af et kartel, søge erstatning herfor.

Også udenlandske koncerner, der opererer på det europæiske marked, skal overholde reglerne. Kommissionen er således adskillige gange skredet ind over for den amerikanske Microsoft koncern, bl.a. tvang den i 2009 Microsoft til at gøre det lettere at bruge andre internetbrowsere end Microsofts egen Internet Explorer. Det samme gælder den amerikanske gigant Google. EU er i øjeblikket i gang med at undersøge mistanker om, at denne søgemaskineudbyder manipulerer med søgeresultaterne til fordel for sine egne tjenester, f.eks. indkøbstjenesten Google Shopping.

[Europa-Kommissionen om kartelpolitik \(engelsk\)](#)

[Europa-Kommissionen om konkurrenceskadelige aftaler](#)

EU kæmper for en fair beskatning

Skattesvindler, skatteunddragelse og skattely — mange virksomheder er meget opfindsomme, når det drejer sig om at slippe for at betale skat. Det skønnes, at EU-landene hvert år går glip af omkring en billion, 1 000 milliarder, euro på grund af lovlige og ulovlige skattefiduser. I de forløbne år er EU nået et godt stykke videre i kampen mod skatteflugt. Applesagen er et godt eksempel på, hvad vi kan opnå i EU, når vi handler i fællesskab.

Kommissionen går forrest i den beslutsomme kamp mod skatteunddragelse. For der er stadigvæk mange koncerner i Europa, der udnytter smuthullerne i skattereglerne, og der er også nogle europæiske lande, der lokker virksomheder til med lave skatter. I denne kamp kan de enkelte lande ikke stille så meget op på egen hånd. Men EU giver sine medlemslande muligheden for at sætte mere effektivt ind over for skatteunddragelse.

Ved at gøre brug af EU's statsstøttere regler har Kommissionen grebet ind over for adskillige skatteaftaler mellem EU-lande og store koncerner. I august 2016 tvang Kommissionen Irland til at tilbagesøge godt 13 mia. EUR i ubetalt skat fra iPhonekoncernen Apple.

Kommissionsformand Juncker sagde i den forbindelse, at »alle virksomheder — store som små — skal betale skat dér, hvor de optjener deres overskud«. Det gælder også for giganter som Apple. »I Europa kan vi ikke acceptere, at magtfulde virksomheder indgår ulovlige skatteaftaler under bordet.«

Ikke mindst fordi de slunkne statskasser i disse tider har brug for disse indtægter til hospitaler og skoler. Det er den sociale side af konkurrencereglerne — »Og det er netop, hvad EU går ud på,« betonedes Juncker.

Juncker har givet sin konkurrencekommissær, Margrethe Vestager, frie hænder til også i Junckers eget hjemland, Luxembourg, at kigge mulige ulovlige skatteaftaler med koncerner som Amazon og McDonalds efter i sømmene. Den voksende offentlige og politiske debat på dette område har også tilskyndet Kommissionen til at gøre et nyt forsøg på at få gennemført en gennemgribende reform af erhvervsbeskatningen i EU: Et fælles, konsolideret selskabsbeskatningsgrundlag skal sikre, at virksomhederne ikke længere kan sætte deres overskud for lavt eller flytte det til andre EU-lande blot for at slippe billigere i skat. Med indførelsen af den såkaldte »country by country reporting«, som allerede er vedtaget i EU, har koncerner siden årets begyndelse skullet oplyse skattemyndighederne om, hvad de har betalt i skat i hvilket land.

Men indførelse af ensartede skatteregler i hele EU vanskelig-gøres stadigvæk af, at alle afgørelser om skattepolitik skal træffes enstemmigt af EU-landene.

[Europa-Kommissionen om handlingsplanen for erhvervsbeskatning \(engelsk\)](#)

[Kommissionsformand Junckers tale om Unionens tilstand den 14. september 2016](#)

EU holder øje med bankerne

Under finanskrisen drev bankerne Europa til randen af afgrunden. Det har EU taget ved lære af og etableret en bankunion, der skaber større sikkerhed om pengeinstitutterne til gavn for opsparerne og skatteyderne. Den hviler på tre søjler.

I 2012 var der frygt for, at den monetære union ville bryde sammen. Det var baggrunden for indførelsen af bankunionen, hvis overordnede mål er: De enkelte lande og deres skatteydere skal ikke længere springe til, når bankerne kommer i problemer. Det er først og fremmest pengeinstitutternes ejere og kreditorer, der skal betale — og hvis det ikke er nok, skal hele branchen træde til via forud indbetalte bidrag fra bankerne.

Et af de bærende elementer i bankunionen er det europæiske banktilsyn, der siden 2014 har overvåget de 130 førende pengeinstitutter i euroområdet centralt og dermed sørger for, at de nationale banktilsynsmyndigheder ikke længere kan vende det blinde øje til deres egne banker, således som det ofte var tilfældet førhen. Ansvar for dette tilsyn ligger hos Den Europæiske Centralbank, ECB. Det har hidtil fungeret godt: Ifølge data fra ECB er der i dag stabilitet i de europæiske banker, således som det fremgår af de seneste stress-tests foretaget af Den Europæiske Banktilsynsmyndighed, EBA. Efter pres fra EU har bankerne også øget deres kapitalgrundlag betydeligt.

Den anden søjle i bankunionen er de nye regler om afvikling af banker. Hvis en bank går konkurs, vil den blive afviklet centralt af den kompetente EU-myndighed og efter et sæt faste regler. Det vil forhindre, at der opstår panik. Det er ikke staten, der skal træde til — det skal bankens aktionærer og kreditorer, der hæfter først — og hvis det ikke er nok, er det hele branchen. Den tredje søjle i bankunionen er en fælles indskydergarantiordning. Der er tale om en garanti for kundernes opsparingsindskud i tilfælde af, at en bank går konkurs. Garantien gælder for opsparingsindskud i hele EU op til en beløbsgrænse på 100 000 EUR, dog med nationale lofter. En europæisk indskudssikringsordning er til drøftelse, men endnu ikke indført.

De nye krav har gjort bankerne i Europa mere sikre og den europæiske banksektor mere modstandsdygtig over for kriser. Også ved den italienske stats forebyggende rekapitalisering i den italienske bank Mone dei Paschi vil Kommissionen sørge for, at reglerne for bankunionen bliver fulgt, og at aktionærerne og kreditorerne kommer til at betale deres del af regningen.

[Europa-Kommissionen om bankunionen \(engelsk\)](#)

Del 4: EU beskytter forbrugerne

EU sikrer passagerernes rettigheder — både på fly- og togrejser

Hvis en flyafgang er overbooket eller bliver aflyst, eller hvis kufferten forsvinder, har passageren krav på en erstatning. Det har EU-regler sørget for. Det samme gælder ved togrejser.

I vores Europa uden grænser er der stadig flere, der rejser, og især flyrejser er blevet meget populære. Tidligere var det sådan, at hvis der opstod problemer med en flyafgang, var passagererne helt ladt i stikken. Den situation har EU sat en stopper for: I 2005 vedtog EU en forordning, der giver flyrejsende en række rettigheder, som gælder for alle passagerer på rute- og charterflyvninger til eller fra en lufthavn i EU.

Hvis en flyafgang f.eks. udskydes til dagen efter, skal flyselskabet normalt betale for en hotelovernatning, og hvis flyet lander betydeligt senere end planlagt, hvis en flyafgang aflyses med kort varsel, eller hvis man trods booking ikke kan få plads på flyet, har man krav på erstatning. Hvor mange penge man får, afhænger af flyvningen: alt efter strækningens længde får passagerne 250, 400 eller 600 EUR. Men det gælder dog kun, når der ikke er tale om ekstraordinære omstændigheder som uvejr eller flyvelederstrejke.

Hvis flyafgangen aflyses, kan passagererne kræve erstatning eller få flybilletten refunderet, og hvis kufferten forsvinder eller bliver beskadiget, skal flyselskabet også udbetale en erstatning.

Pengene udbetales dog ikke automatisk. Den rejsende skal selv anmode flyselskabet om dem. Hvis flyselskabet nægter, kan passageren klage til sin nationale luftfartsmyndighed. I Danmark er det Transportstyrelsen. Hvis der opstår tvist, kan

man også henvende sig til Det Europæiske Forbrugercenters mæglingsinstans.

I 2007 indførte EU også en bedre forbrugerbeskyttelse af togrejsende ved at vedtage en forordning om ensartede rettigheder for togrejsende i hele Europa. Ved togforsinkelser, aflysning af afgang og uheld kan passagererne få erstatning — uanset om togrejsen kun foregår inden for ét land eller over en landegrænse. Passageren får 25 % af billetprisen refunderet, hvis toget er mere end 60 minutter forsinket. Ved forsinkelser på over 120 minutter, refunderes halvdelen af billetprisen.

En togpassager, der har udsigt til en forsinkelse på mindst 60 minutter, kan vælge enten at få billetprisen refunderet eller at blive transporteret til sin destination med et erstatningstog eller med bus. Om natten har passagererne ret til en taxa, hvortil udgifterne refunderes med op til 80 EUR. Hvis man på grund af afbrydelsen af togdriften er nødt til at tage en overnatning, skal jernbaneselskabet betale for hotellet.

Der findes lignende regler for bus- og skibstrejser.

[EU-information om flypassagerers rettigheder](#)

[EU-forordning om flypassagerers rettigheder](#)

[EU-forordning om togpassagerers rettigheder](#)

[Forbruger Europas side om flypassagerers rettigheder](#)

[Forbruger Europas side om togpassagerers rettigheder](#)

EU bringer antallet af trafikdræbte ned

Et glas for meget, et blik på mobiltelefonen eller et tryk på speederen — og så er ulykken sket. Der er i dag færre trafikdræbte på Europas veje, men EU vil have antallet endnu længere ned. Derfor sætter EU ind over for fartgale bilister med strenge regler gældende i hele EU.

EU har sat sig et ambitiøst mål. Frem til 2020 skal antallet af trafikdræbte halveres i forhold til 2010, og indsatsen har allerede givet resultater. I 2001 var der 54 000 mennesker, der blev dræbt i trafikken i Europa, mens antallet af trafikdræbte i 2010 faldt til 31 500, og ifølge EU-data var der i 2015 tale om 26 000.

EU arbejder på at gøre vejene mere sikre i alle EU-lande ved at indføre regler gældende i hele EU. Det er ofte for høj fart, der er skyld i ulykkerne. For at sætte ind over for fartsyndere har EU sørget for, at hastighedsovertrædelser kan straffes overalt i Europa. Så hvis man bliver taget i at køre for stærkt under en ferie i Italien, får man fartbøden tilsendt, når man er kommet hjem. Myndighederne har i mellemtiden indført et system for udveksling af fartbøder. Det virker ikke altid perfekt, men ifølge Kommissionen er antallet af færdselsovertrædelser, der strafforfølges på tværs af grænserne, steget til det firedobbelte i årene fra 2013-2015. I disse sager drejer det sig især om folk, der har kørt for stærkt, kørt over for rødt lys eller ikke har brugt sikkerhedssele i udlandet.

EU støtter desuden medlemsstaterne i deres indsats for at vedligeholde vejene. Kommissionen støtter også færdselskampagner, der skal gøre bilisterne mere opmærksomme på farer i trafikken. For når der sker en ulykke, er der ofte alkohol eller måske stoffer involveret. I Danmark gennemfører Rådet for Sikker Trafik kampagner for større færdselssikkerhed, såsom kampagnen »Sænk farten«.

EU har desuden vedtaget fælles regler om førstehjælp. I 2015 blev det vedtaget at indføre eCall-systemet i hele EU, som i tilfælde af en ulykke automatisk ringer til alarmcentralen 112, og som skønnes at kunne reducere antallet af trafikdræbte med ca. 4 %.

<https://www.sikkertrafik.dk/kampagner/saenk-farten>

[Oversigt over EU-lovgivningen på færdselsområdet](#)

[Meddelelse fra Kommissionen om færdselssikkerhed af 30. marts 2016](#)

[Meddelelse fra Kommissionen om færdselsbøder på tværs af grænserne af 29. november 2016](#)

EU hjælper forbrugerne med at håndhæve deres rettigheder — f.eks. ved dørsalg

Har du også prøvet at købe noget, du slet ikke har brug for, på en reklamebustur, på nettet eller af en dørsælger? Måske et avisabonnement eller en mobiltelefonkontrakt? Forbrugerne føler sig ofte overrumplede og tænker først bagefter på, om de overhovedet har råd til det, de har købt.

For at beskytte forbrugerne mod overilede indkøb har EU sørget for, at køb foretaget ved dørsalg kan hæves — det er den såkaldte fortrydelsesret. Det betyder, at enhver har mulighed for at overveje i ro og mag, om man vil købe varen eller ej. Det gælder i øvrigt ikke for flybilletter og hotelreservationer — men fortrydelsesretten gælder helt klart for kontrakter om pakkerejser, der indgås på reklameture.

Som den blev formuleret i 2014, gælder fortrydelsesretten ikke kun for varer købt ved dørsalg, gadesalg, reklameture eller Tupperwareparties, men også for varer, der bestilles over internettet eller telefonen, og for traditionelt postordresalg, og også ved onlineauktioner som f.eks. eBay.

I alle disse tilfælde har kunden en fortrydelsesfrist på 14 dage til at hæve købet uden at skulle give nogen begrundelse.

Fortrydelsesfristen løber fra den dag, hvor kunden har modtaget varen. Hvis sælger ikke tydeligt har oplyst kunden om fortrydelsesretten, forlænges fristen med et år.

Man kan dog ikke nøjes med bare at sende varer bestilt over nettet retur. Man skal udtrykkeligt oplyse, at man hæver købet, helst skriftligt, med angivelse af kundennummer, bestilingsnummer og dato, men man har ikke pligt til at give nogen begrundelse.

EU ønsker også at hjælpe forbrugerne med at håndhæve deres rettigheder på tværs af landegrænserne og har derfor oprettet et netværk af europæiske forbrugercentre i EU-landene.

[Websiden for Forbruger Europa i Danmark](#)

[EU-webside om fortrydelsesretten](#)

[EU-direktiv om fortrydelsesret ved dørsalg](#)

EU gør det mere sikkert at handle på nettet

I dag kan man købe sko og tøj på nettet, som man så i ro og mag kan prøve derhjemme, og man kan bestille bøger og cd'er hjem — denne mulighed for at handle online med et enkelt museklik og uden nogen form for stress er der stadig flere, der udnytter. Dette kraftige boom i internethandlen har fået EU til at indføre nye regler om fortrydelsesretten.

EU har gjort det mere sikkert at handle på nettet ved at indføre ensartede regler for kontrakter, som en kunde indgår på nettet, efter katalog eller over telefonen, og det er lige meget, om sælgeren er hjemmehørende i Danmark eller i et andet EU-land.

For at undgå, at forbrugerne bliver snydt, og gøre det mere sikkert for dem at handle på nettet, indførte man løsningen med at indsætte en knap, som forbrugeren skal klikke på for udtrykkeligt at sige ja til købet. Og netbutikkerne skal tydeligt gøre opmærksom på, at forbrugeren vil blive afkrævet en betaling, og desuden kræve en bekræftelse af, at forbrugeren er klar over det. Det kan gøres ved at indsætte en knap, der

skal klikkes på. Hvis sælgeren ikke har brugt disse knapper, er købet ikke bindende for forbrugeren.

Hvis netbutikken har en telefonhotline til forespørgsler, må forbrugeren kun afkræves grundtaksten. Det betyder med andre ord, at telefonhotlines, som der skal betales for (betalingsnumre), er forbudt. Den handlende må kun forlange pristillæg for bestemte betalingsformer, f.eks. brug af kreditkort, hvis han selv får større omkostninger på grund af dem. Hvis netbutikken forlanger fragt- eller forsendelsesomkostninger, skal forbrugeren tydeligt gøres opmærksom på det. Desuden skal den fremsende en ordrebekræftelse til kunden, så snart den har modtaget ordren.

Den handlende skal levere varen inden for senest 30 dage, og hvis det ikke sker, kan forbrugeren hæve købet på den 31. dag.

I henhold til et EU-direktiv kan forbrugerne i tilfælde af tvister via nettet henvende sig til en forbrugermæglingsinstans.

[Forbruger Europa Danmark om internethandel, herunder klager/tvister](#)

EU garanterer køberens rettigheder i tilfælde af defekte produkter

Har du prøvet at købe en hårtørrer med seks måneders garanti — som efter otte måneders forløb ikke længere virker? I sådanne tilfælde har forbrugerne i EU garanterede rettigheder, som ingen handlende kan slippe uden om.

Hvis et produkt er defekt, har den handlende i henhold til EU-reglerne pligt til at reparere det, erstatte det med et andet, give en prisnedsættelse eller refundere prisen, hvis produktet er defekt eller ikke ser ud eller virker sådan, som det blev annonceret. Kunden har mindst to års gratis garanti. For eksempel: Hvis du køber en hårtørrer, som sælger har givet dig seks måneders garanti på, og den holder op med at virke efter otte måneder, har du i henhold til EU's forbrugerlovgivning alligevel en garanti på to år uden beregning. Sælgerens garanti på de seks måneder er en tillægsydelse.

Er andet eksempel: Du køber en laptop, som i begyndelsen virker fint. Men efter et år opdager du, at den har mindre hukkommelse, end hvad der var angivet. I så fald har du ret til at forlange kompensation fra sælgeren.

Hvis man ikke er tilfreds med sælgerens reaktion, kan man henvende sig til Forbruger Europa eller et forbrugercenter i det land, hvor man har købt varen. De handlende skal også oplyse om muligheden for at få sagen afgjort via en tvistbi-læggelsesordning uden rettens mellemkomst.

[Europa-Kommissionen om garanti og returnering](#)

EU beskytter borgernes opsparing

Selv om en bank går konkurs, mister kunderne ikke deres opsparing. EU har sørget for, at enhver kan få sine penge tilbage, ikke bare fra en dansk bank, men også fra en bank i udlandet, ved at indføre regler om den såkaldte indskydergaranti. Disse regler blev skærpet under finanskrisen. Så bare rolig, din opsparing er i sikkerhed.

Denne garanti gælder for indskud på op til 100 000 EUR pr. kunde og pr. bank. Det omfatter både indlån på opsigelse og på anfordring, sparebøger og almindelige konti, f.eks. lønkonti. Efter at tilliden til bankerne led et knæk under finanskrisen, satte EU i 2009 beløbsgrænsen for denne garanti op.

**En europæisk
indskudsforsikrings-
ordning: et ekstra
sikkerhedsnet
under opsparene i
hele EU**

Det havde indtil da været de enkelte stater, der garanterede dette beløb. Men problemet var, at når flere banker i et land går konkurs, er landets nationale garantisystem måske ikke tilstrækkeligt. Kommissionen foreslog derfor i 2015, at man inden 2024 skulle have opbygget et system, der kunne garantere bankindlån i hele EU.

Den europæiske indskydergaranti skal fungere som en slags fælles sikringsfond, som de nationale garantisystemer gradvist skal indgå i. Denne fond skal bestå af bidrag fra bankerne, som indbetales over flere år, og som skal nå op på 55 mia. EUR. Fonden vil da kunne garantere indlån i hele Europa på op til 100 000 EUR pr. konto — men kun, hvis et lands nationale sikringsfond ikke kan gøre det. Denne garanti skal også forhindre stormløb mod bankerne fra kunder, der er bange for at miste deres penge, hvis deres bank går konkurs. Den europæiske indskudsgarantiordning er den tredje og sidste søjle i den såkaldte bankunion, der skal gøre banksektoren mere sikker. Planerne herom er dog endnu under drøftelse i Europa-Parlamentet og Rådet.

I Tyskland rejser de kritiske røster sig især fra sparekasser og andelsbanker. Bekymringen er, at de tyske sparere i fremtiden kommer til at betale for andre banker i andre eurolande. Men den fælles indskudsgarantiordning skal imidlertid ikke finansieres af sparerne, men derimod af bankerne. Alle bankerne i bankunionen vil skulle indbetale bidrag, der derefter kan bruges til at hjælpe alle de deltagende banker. De tyske pengeinstitutter kommer altså ikke bare til at bidrage, men vil også nyde godt af støtten fra det europæiske system. Desuden er systemet omgærdet af strenge sikkerhedsklausuler for at forhindre misbrug af europæiske midler. Hvis en medlemsstat f.eks. har undladt at tilføre tilstrækkelige midler til sin indskudsgarantiordning, vil dette lands indskudsgarantisystem ikke kunne gøre brug af det europæiske system.

[Forslag fra Kommissionen om indskydergaranti](#)

Del 5: EU sænker leveomkostningerne

Det indre marked fører til lavere priser

Det indre marked blev en realitet i 1993. Siden da har vi alle fået et større og mere mangfoldigt udbud af varer. Konkurrencen og afskaffelsen af nationale monopol har gjort mange varer og tjenester billigere end nogensinde før.

F.eks. er telefontaksterne, elpriserne og flypriserne helt klart faldet. Det indre marked er et marked uden grænser, der rummer 510 millioner europæere, og det er Europas mest ambitiøse projekt og grundlaget for den økonomiske integration mellem de 28 medlemsstater. Det indre marked er noget af det største, vi har skabt i Europa.

EU har som mål at skabe et Europa uden indre grænser, hvor varer, mennesker, tjenester og kapital frit kan bevæge sig. Denne liberalisering af markedet har bidraget til øget velstand og en stabil økonomisk udvikling.

Ved at gøre lovgivningerne mere ensartede i alle lande beskytter EU forbrugernes rettigheder og interesser overalt i Europa. At EU's indre marked ikke er et marked »for enhver pris«, fremgår klart af det høje forbruger- og miljøbeskyttel-

sesniveau i EU. For et marked uden grænser betyder på ingen måde, at markeds kræfterne får helt frit spil. Tværtimod skal EU's institutioner ifølge traktaten sikre et højt niveau af sundhedsbeskyttelse, miljøbeskyttelse, sikkerhed og forbrugerbeskyttelse, når de lovgiver.

I en tid med øget globalisering er EU's indre marked vores største aktiv, for den frie bevægelighed sørger for, at arbejdstagerne kan arbejde overalt i EU, og at virksomhederne kan åbne afdelinger og operere i andre lande. Det giver Europa de arbejdspladser, vi har så hårdt brug for, og skaber vækst.

Men de muligheder, der ligger heri, kan ikke altid udnyttes, fordi reglerne for det indre marked ikke er kendt, ikke gennemføres eller sættes under pres på grund af forskellige, uberettigede hindringer, og det indre marked skal også tilpasse sig til den virkelighed, vi lever i i dag: Der skal også være plads til innovative idéer og nye forretningsmodeller. Kommissionen har derfor sat målet om et »dybere og mere retfærdigt indre marked« allerøverst på dagsordenen.

[Et dybere og mere retfærdigt indre marked](#)

EU gør det billigere at telefonere

De fleste af os har sikkert oplevet at være på ferie og sidde på en stand og glad ringe hjem, læse sine mails eller uploade billeder, og et par uger efter få man et chok, når man ser sin mobilregning. Det har EU i årevis kæmpet mod — og med succes: Fra den 15. juni 2017 vil alle europæere kunne rejse i EU uden at skulle betale roamingafgifter.

Priserne på teletjenester har i årevis været stærkt faldende, både for fastnetttjenester og mobiltjenester. Ud over den tekniske udvikling og den større kapacitet i nettene skyldes det også, at alle de nationale telefonmonopoler i EU blev ophævet i 1998. Det er det åbne marked, der i kraft af konkurrencen sørger for faldende priser.

Følgende sammenligning viser tydeligt, hvor billigt det er blevet at telefonere i forhold til førhen: I 1997 kostede det f.eks. 2,88 EUR at tale i fastnettelefon i ti minutter i Tyskland — i dag, 20 år senere, koster det kun 1 cent. I USA kostede en tilsvarende telefonsamtale dengang, hvad der svarer til 7,41 EUR — i dag koster den kun ca. 6 cent.

Samtidig er de roamingafgifter, der opkræves for at telefonere eller surfe med mobiltelefonen i udlandet, også efter pres

fra Kommissionen faldet betydeligt. Ved roaming forstås, at man kobler sig op på et udenlandsk mobilnet for at ringe, skrive tekstbeskeder eller trække data ned fra nettet. Det forlanger udbyderne gebyrer for, som kunderne skal betale.

I 2007 indførte Kommissionen de første regler, der lagde loft over roamingpriserne. Siden er disse ekstraomkostninger faldet betydeligt i EU, ifølge Kommissionens beregninger for telefonsamtaler er de faldet med over 90 %. Også dataroaming er i dag blevet 96 % billigere end i 2012.

Og fra og med den 15. juni 2017 er det helt slut med roaming under kortere udlandsrejser — fra den dag vil forbrugerne kunne bruge deres mobiltelefoner overalt i EU på de vilkår, der gælder i de kontrakter, de har i deres hjemland. Det vedtog Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i begyndelsen af februar 2017, og hvis forbrugerne overskrider den roaminggrænse, der er fastsat i deres kontrakt, gælder der strenge regler om maksimumpriser (3,2 cent pr. minut for telefonopkald, 1 cent pr. sms og 7,70 EUR pr. gigabyte data).

[Afskaffelse af roamingafgifterne](#)

EU giver os vinger: Det bliver stadig billigere at flyve

Har du lyst til at flyve en tur til Madrid? Eller måske på et weekendtrip til London? Takket være den konkurrence, der nu er mellem flyselskaberne, er det ikke længere noget problem. Priserne er i de seneste år styrdykket, og det skyldes den liberalisering, Kommissionen har fået gennemført. Desuden har EU også givet flypassagererne stærkere rettigheder.

Lavprisflyene gjorde deres indtog på markedet for knap 20 år siden, og det var Kommissionen, der tog initiativet. EU startede med at liberalisere lufttrafikken tilbage i 1987 og skabte øget konkurrence på markedet. I dag har alle flyselskaber fri adgang til markedet i EU og kan frit fastsætte deres priser. Flyselskaber og lufthavne i hele Europa konkurrerer med hinanden, for alle flyselskaber kan frit tilbyde flyvninger på enhver strækning inden for EU.

Det har haft en enorm effekt i form af langt lavere priser. Ifølge Kommissionens beregninger betaler 90 % af alle flyrejsende langt mindre for deres flybillet end i 1993. Alene i årene fra 1992-2000 faldt priserne på flyrejser inden for EU med hele 41 %. Ifølge en undersøgelse foretaget af det tyske luft- og rumfartscenter (DLR) betalte passagererne i foråret 2016 gennemsnitligt mellem 64-107 EUR for en flybillet — alt efter, hvornår de havde booket rejsen (en dag, en uge, en måned eller tre måneder forinden). Hvert femte lavprisfly gik til Storbritannien, som er den mest populære udenlandske destination. På anden- og tredjepladsen lå Italien og Spanien.

Fordi stadig flere har fået råd til at flyve, stiger passagertallene også voldsomt. Ifølge data fra det europæiske statistik-kontor, Eurostat, steg antallet af flyrejsende i årene fra 2010-

2015 fra 796 millioner (i de dengang 27 EU-lande) til 918 millioner. Alene i 2015 sås der en stigning på tæt ved 5 % i forhold til året før. Ifølge en EU-prognose ventes væksten i flytrafikken fra 2010-2030 at komme til at ligge på 70 %.

Men når trafikken i luften øges, bliver der også behov for effektivisering inden for flyveledelse og luftfartssikkerhed. EU har derfor siden 1999 arbejdet på at få afskaffet den nationale opdeling af luftrummet og få indført funktionelle, grænseoverskridende luftrumsblokke. Målet er at nå frem til et Schengenområde uden grænser i luften ligesom på landjorden. Det vil gøre luftrummet mere sikkert og reducere rejsetid, brændstofforbrug og drivhusgasser.

EU har reguleret flypassagerernes rettigheder og også sørget for gennemsigtighed i priserne: Ud over den samlede pris på en flybillet skal flyselskaberne også særskilt angive skatter, lufthavnsafgifter og andre afgifter, tillæg osv.

Men de lave priser må ikke gå ud over sikkerheden. Kommissionen gennemgår derfor regelmæssigt flyselskabernes sikkerhedsstandarder og udsteder forbud eller påbud til flyselskaber. Hvis et flyselskab bliver sat på den sorte liste, betyder det, at de ikke må flyve i Europa. Det er i øjeblikket (pr. december 2016) tilfældet for 193 flyselskaber, især fra Afrika og Sydøstasien.

[EU's flysikkerhedsliste \(engelsk\)](#)

[Oplysning om det fælles europæiske luftrum \(engelsk\)](#)

EU sørger for lavere bankgebyrer og kreditkortgebyrer

Hvad koster det at have en bankkonto? Skal det virkelig være så dyrt at bruge kreditkort? Disse spørgsmål har Kommissionen set indgående på, og de nye regler kan forbrugerne mærke direkte i pengepungen.

I sin rolle som forbrugernes beskytter holder Kommissionen også øje med bankgebyrer. I 2014 vedtog EU regler om større gennemsigtighed i disse gebyrer. De betyder, at bankerne ikke må indregne skjulte gebyrer i den pris, det koster at have en bankkonto. Pengeinstitutterne skal offentliggøre alle de gebyrer, omkostninger og provisioner, de beregner, når man vil oprette, have eller lukke en bankkonto. Det giver kunderne mulighed for at sammenligne og vælge det bedste tilbud.

For mange kunder er det en helt dagligdags ting at bruge kort i stedet for rede penge. Det tjener ikke alene bankerne, men også ofte de handlende, godt på. I 2016 blev der for første gang i hele EU indført et loft over de gebyrer, bankerne må forlange, når forbrugerne betaler med kreditkort eller betalingskort. Gebyrets størrelse afhænger af det betalte beløb. Hvis en kunde køber et kamera til 100 EUR og betaler med kreditkort, ligger gebyret gennemsnitligt på 1 EUR.

Fra efteråret 2017 skal kunderne ikke længere betale noget ekstra tillæg, når de betaler med kreditkort eller betalingskort. Nogle virksomheder forlanger sådanne tillæg ved køb med kreditkort online, f.eks. visse flyselskaber. Desuden skal udbyderne opfylde visse krav med hensyn til autentificering og sikkerhed

EU har desuden sørget for, at det er blevet lettere at skifte pengeinstitut — også på tværs af grænserne. Siden 2016 har alle borgere i EU haft ret til basal betalingskonto, der

giver ret til betalingskort, netbank og betalingstjenester som Betalingsservice; i Danmark havde man allerede før 2016 ret til en basal indlånskonto, hvorpå f.eks. sociale ydelser som kontanthjælp kan indbetales og forbruges ved at hæve pengene på et kort i en hæveautomat. Reglerne om den basale betalingskonto giver i princippet mulighed for, at hjemløse og flygtninge kan få en konto, men samtidig skal de udstedende banker i henhold til reglerne om hvidvaskning af penge kunne dokumentere, hvor pengene går hen, altså at modtageren kan identificeres og kontaktes.

EU har også gjort det hurtigere og mere sikkert at foretage grænseoverskridende betalinger. Siden 1. februar 2016 har den internationale IBAN-kode og den internationale bankkode BIC været gældende for alle bankkunder. Disse koder har bidraget til at standardisere betalinger og gjort overførsler, direkte debiteringer og kortbetalinger hurtigere, lettere og billigere at gennemføre på tværs af grænserne. SEPA-betalingsystemet (»Single Euro Payments Area«) omfatter nu 34 lande — ud over de 28 EU-lande er også Island, Liechtenstein, Norge, Schweiz, Monaco og San Marino med.

[EU-direktiv om gebyrer ved kortbetalinger](#)

[EU-direktiv fra 2014 om bankgebyrer, skift af pengeinstitut og retten til en bankkonto](#)

[Spørgsmål og svar om SEPA](#)

EU har gjort lægemidler billigere

Lægemiddelsektoren er en følsom sektor. Der er derfor strenge regler, som forhindrer priskrige og dumping-priser. Flere domme fra EU-Domstolen har gjort det europæiske lægemiddelmarked mere gennemsigtigt. Øget konkurrence giver lavere priser.

I dag kan man bestille medicin i postordre eller over nettet, og man kan indløse en recept i et andet EU-land, uden at gå glip af medicintilskuddet — det er alt sammen noget, EU har gjort muligt. I en række skelsættende domme har EU-Domstolen slået fast, at de frie varebevægelser også må gælde for lægemidler. Det er især til gavn for folk, der rejser meget eller bor i grænseområder.

Siden 2004 har statsgodkendte tyske apoteker også kunnet sælge apoteksforbeholdt medicin via fjernhandel. Enhver kan få leveret lægemidler med posten, via telefonen eller over nettet.

I Tyskland er der en aktuel debat om de faste lægemiddelpriser, som betyder, at alle apoteker i Tyskland skal sælge receptpligtige lægemidler til den samme pris. Det har også

været gældende for udenlandske internetapoteker som Doc-Morris — lige indtil en dom fra EU-Domstolen fra oktober 2016, der fastslog, at dette system lagde hindringer i vejen for de frie varebevægelser på EU's indre marked. Dommerne krævede det tyske fastprissystem for lægemidler ophævet. Ifølge dommen må et internetapoteke kunne tilbyde sine kunder en vis rabat, når de regelmæssigt bestiller lægemidler hos netapoteket. Netapoteket bør altså også kunne sælge receptpligtig medicin billigere.

Denne dom vækker forhåbninger om, at især de godt 20 millioner tyskere, der lider af kroniske sygdomme og betaler tusindvis af euro om året i medicinudgifter, nu vil kunne spare en masse penge. Men omvendt er det også legitimt, at myndighederne via lovgivningen sørger for en tilstrækkelig dækning med apoteker, der kan forsyne hele befolkningen med lægemidler. Hvilket udfald denne debat vil få, er endnu uvist.

[EU-Domstolens dom af 19. oktober 2016](#)

Del 6: EU arbejder for sund kost og et rent miljø

EU sikrer sunde fødevarer

Hvilke tilsætningsstoffer er der i appelsinjuice? Hvor mange kalorier er der i en müslibar? EU sørger for, at man som forbruger straks kan finde svarene ved at kaste et blik på emballagen i supermarkedet. At man som allergiker kan være sikker på, hvad der er i maden, når man går på restaurant, og at fødevarer er sikre, dvs. at de hverken indeholder salmonella eller andre skadelige stoffer.

I Europa er der høje fødevestandarder. En EU-forordning fastsætter reglerne for mærkning af fødevarer. Man skal med det samme kunne finde oplysninger på emballagen. På al emballage i EU skal der således være påtrykt tabeller, som angiver, hvilke næringsstoffer, produktet indeholder. Dvs. omtrentlige angivelser af indholdet af energi, fedt, mættede fedtsyrer, kulhydrater, sukker, protein og salt. Alle angivelser er pr. 100 gram eller 100 milliliter. Ved oksekød og frisk svine-, lamme- og gedekød samt fjerkræ skal oprindelsen fremgå. Der skal for alle produkter også angives de 14 vigtigste stoffer (heriblandt nødder og soja), som kan udløse allergi. Der skal også informeres om allergener i uemballerede fødevarer som f.eks. på restauranter, hvilket er vigtigt for allergikere. (Det betyder i øvrigt ikke, at den kage, man tager med i daginstitutionen, eller at de snitter, der serveres ved et velgørhedsarrangement, skal ledsages af en angivelse af alle ingredienser, som rygtet ellers siger).

Sundhedsrelaterede reklameudsagn er underlagt strenge regler. Hvis en producent mærker sit produkt som »fedtfattigt«, må fødevaren ikke indeholde mere end 3 gram fedt pr.

100 gram. Det skal også fremgå af etiketten, hvis en fødevare er genmodificeret (»novel food«). Det gælder f.eks. for planteolier, som er fremstillet af genmodificerede planter. Man kan som forbruger således vælge, om man vil købe et genmodificeret produkt eller ej.

Ud over fødevaremærkningen har EU også indført fælles kvalitetsmærker som f.eks. den berømte CE-mærkning og miljømærket for økologiske fødevarer, som skal gøre det lettere for forbrugerne at orientere sig, når de handler.

Der gælder også strenge regler for skønhedsprodukter såsom hudcremer eller lotions, hvad angår brugen af kemikalier. EU tager sig dermed af det problem, at der er stadig flere, som lider af allergi.

Hvis der kommer sundhedsfarlige fødevarer på markedet i EU, som eksempelvis kød med salmonella eller kviksølvforurenede fisk, iværksættes det hurtige varslingssystem for fødevarer og foder (RASFF). Et land kan herigennem sende en advarsel til alle andre medlemsstater om produktet, så risikoen hurtigt bliver kendt i hele EU, og myndighederne kan skride til handling. Fødevaren bliver derefter taget af markedet og destrueret. Udenlandske fødevarer sendes tilbage til oprindelseslandet.

[Den Europæiske Fødevarsikkerhedsmyndighed](#)

EU beskytter os mod fødevarepirater og bevarer regionale specialiteter

Hvis man først har smagt ægte parmaskinke eller de originale agurker fra Spreewald, har man måske ikke lyst til at spise andet. Men uden EU ville der ikke findes sådanne originale produkter. EU beskytter borgerne mod fødevarepirater, som forsøger at efterligne eftertragtede varer.

I Europa er der tradition for regionale specialiteter. De er en del af kulturen. Derfor beskytter EU mange produkters oprindelsesbetegnelse med et mærke, der skal forhindre misbrug. Dermed forsøger Unionen at bevare produkternes særegenhed, som beror på deres oprindelse og særlige fremstillingsmåde. Mange producenter lader deres regionale lækkerier registrere i EU's register, så de er beskyttet mod efterligninger.

Der findes tre forskellige mærker alt efter produktets egenskaber: den beskyttede oprindelsesbetegnelse (produktion, forarbejdning og fremstilling af et produkt i et bestemt geografisk område efter anerkendte og fastsatte metoder), den beskyttede geografiske betegnelse (mindst en af produktionsfaserne, herunder produktion, forarbejdning eller fremstilling, skal ske i oprindelsesområdet) og den garanterede traditionelle specialitet (traditionel sammensætning af produktet eller traditionelle fremstillings- eller forarbejdningsmetoder).

Der er opført mere end 1 250 regionale oprindelsesbetegnelser for regionale produkter og specialiteter i EU's register. Danmark har en række Beskyttede Geografiske Betegnelser, BGB, nemlig Lammefjordskartofler- og gulerødder, Nye Samsøkartofler, Vadehavslam- og stude samt endelig Danbo-, Danablu-, Esrom og Havartioste.

I mange andre dele af verden, som f.eks. USA, har man ikke den form for beskyttelse. Her markedsføres produkter med europæiske navne som eksempelvis champagne, der er tappet i USA frem for i Frankrig. Derfor indgår de beskyttede oprindelsesbetegnelser også som et led i diverse handelsforhandlinger. I de senere år har EU haft held med at opnå en øget beskyttelse af hundredvis af geografiske oprindelsesbetegnelser, f.eks. Lübecker Marzipan. I sine handelsaftaler med bl.a. Canada, Korea og Singapore har EU sørget for, at EU-produkter nu også er beskyttet uden for EU's grænser. EU har ligeledes sørget for, at beskyttelsen af oprindelsesbetegnelserne er nedfældet i en særskilt aftale med Kina.

[Link til europæiske oprindelsesbetegnelser:](#)

[Liste over registrerede betegnelser](#)

EU sørger for rent vand — uanset om det er til at drikke eller bade i

Forurenede have, olieindsmurte strande og fosfater i drikkevandet: Det er fortid. EU griber ind, så vandet bliver ved med at være rent. Europæerne kan derfor boltre sig ubekymret i badevandet og få rent drikkevand.

Oven på flere tankskibssulykker og oliekatastrofer i Europa har EU fastsat moderne standarder for skibe, som anløber de europæiske havne. Efter ulykken med tankskibet »Erika« i 1999 ved den franske kyst blev Det Europæiske Søfarts-sikkerhedsagentur (EMSA) oprettet med hjemsted i Lissabon. Agenturet sørger for sikkerheden i Europas farvande. Således er tankskibe med enkeltskrog forbudt. De skal nu have dobbeltskrog.

EU's indgriben kommer også borgerne til gode: Ifølge EU's oplysninger er det ufarligt at bade i 96 % af de europæiske søer og have, hvilket EU's badevandsrapport 2016 også viser.

Siden starten af 2017 har en EU-forordning begrænset fosforindholdet i opvaskemidler som tabs og pulver. For når for mange fosfater ryger med spildevandet ud i floder og søer, får dette næringsstof algerne til at vokse massivt. Det fører til iltmangel blandt dyr og planter, som dør.

Drikkevandskvaliteten og spildevandsbehandlingen er ifølge Det Europæiske Miljøagenturs vurdering fra 2016 blevet

bedre i hele EU. Europæiske analyser af drikkevandsprøver foretaget mellem 2011-2013 viser, at 98,5 % af tilfældene overholder eller endog mere end overholder drikkevandsstandarderne ifølge miljøagenturets rapport fra slutningen af 2016. Derudover bliver flere og flere husholdninger tilsluttet rensningsanlæg. Der er imidlertid områder i Syd- og Østeuropa, hvor det står knapt så godt til. Miljøagenturet påpeger desuden, at der stadig ledes alt for mange næringsstoffer og spildevand ud i miljøet, navnlig kvælstof og fosfor.

Et for højt nitratindhold pga. landbrugets anvendelse af kvælstofgødning fremmer, ligesom det er tilfældet med fosfater i vaskemidler, algevæksten i både ferskvand og saltvand, hvilket kvæler alt andet liv. En nitratkoncentration på mere end 50 mg/l kan få alvorlige konsekvenser for befolkningens sundhed, navnlig for gravide kvinder og små børn. Derudover er det meget dyrt at fjerne nitrat fra drikkevandet.

[Europa-Kommissionen om badevandskvaliteten \(engelsk\)](#)

[Det Europæiske Miljøagentur om vandkvaliteten](#)

EU sørger for renere luft og er verdensførende inden for klimabeskyttelse

Fine partikler, smog og ildelugtende udstødningsgasser — i mange byer er luften ikke længere god. EU lægger pres på andre lande verden over, når det drejer sig om klimabeskyttelse, og har fastsat ambitiøse mål for reduktion af drivhusgassen CO₂, som er en af årsagerne til den globale opvarmning.

»Vi europæere er førende på verdensplan inden for klimaindsatsen,« siger formand for Europa-Kommissionen, Jean-Claude Juncker. Europa kan bryste sig af at have forhandlet den første globale klimaaf tale på plads. I slutningen af 2015 indgik 195 lande en historisk klimaaf tale, som officielt trådte i kraft ved udgangen af 2016. Kommissionens formand Juncker udtalte: »Det var Europa, som opbyggede den »Ambition Coalition«, der gjorde en af tale mulig i Paris.« Det skete ved gentagne gange at opfordre partnere såsom G20-staterne og FN til at følge EU's eksempel.

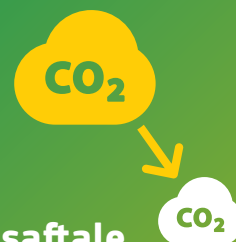
Med aftalen forpligter staterne sig til at begrænse den farlige globale opvarmning til et godt stykke under 2 °C sammenlignet med det førindustrielle niveau. Der stræbes mod et mål på 1,5 grader. Mange forskere mener, at det med dette mål vil være lige præcis muligt at styre klimaforandringernes konsekvenser.

Nu skal målet omsættes til konkrete tiltag og tidsplaner. Ved at undertegne FN's klimaaf tale stræber verdenssamfundet mod at afskaffe brugen af olie, gas og kul. Også klimasværgere som Brasilien, Indien, Kina og USA har ratificeret Parisaftalen, hvilket aldrig blev tilfældet med aftalens forgænger, Kyoto-protokollen. Når denne udløber i 2020, skal Parisaftalen træde i kraft. Parisaftalen er imidlertid ikke juridisk bindende, men beror på staternes frivillige forpligtelser. Næste klimakonference finder sted i Bonn i november 2017 i hovedsædet for FN's klimasekretariat.

EU går foran, idet medlemslandene allerede i oktober 2014 fastsatte tre klimamål: Inden 2030 skal medlemsstaterne

udlede 40 % mindre drivhusgasser end i 1990. Andelen af vedvarende energi skal inden 2030 udgøre ca. 27 % af den samlede energiproduktion, og energiforbruget skal reduceres med 27 % sammenlignet med 2014. Landene har stadig en del arbejde foran sig for virkelig at nå disse mål.

Viser vejen mod en lavemissionsøkonomi ved at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 40 % senest i 2030 og gennemføre FN's Parisaftale.

Ren luft er et af Den Europæiske Unions store miljøpolitiske mål. EU har fastsat grænseværdier for ren luft, som alle medlemsstater skal overholde for at beskytte borgernes sundhed, for bronkitis og astma bliver stadig mere udbredt. Allerede i 1999 blev EU-landene enige om minimumsstandarder for ren luft. Siden 2005 har der været fastsat maksimumværdier for svovldioxid, kvælstofdioxid og bly. EU-landene skal omsætte reglerne i national ret og benytte sig af fartgrænser, kørselsforbud eller påbud til industrien, ligesom de kan give skattemæssige fordele til mere miljøvenlige køretøjer.

[Parisaftalen \(på engelsk\)](#)

[Europa-Kommissionen om klimamålene](#)

[EU-retningslinjer for luftkvalitet](#)

EU sørger for, at elektronikaffald bliver genanvendt

Mobiltelefoner, laptops og tv-apparater indeholder ædle og sjældne metaller, som kan renses og genanvendes. EU sørger følgelig for, at forbrugerne kan sende udtjente apparater tilbage til producenten. Det aflaster miljøet og sparer industrien for omkostninger.

Det gamle tastatur, den defekte dvd-afspiller eller vaskemaskinen, der er gået i stykker — forbrugerne kan aflevere det hele i større forretninger. 9,5 mio. ton elektriske og elektroniske apparater havner hvert år på de europæiske lossepladser. Ifølge EU-regler fra 2006 skal elektronikaffald såvel som stadigt funktionsdygtige apparater indsamles og genanvendes eller bortskaffes professionelt.

Det gavner miljøet og sparer på ressourcerne. Tag for eksempel et køleskab: Her skal der fjernes en blanding af kølemiddel og olie. I gamle apparater findes der derudover stadig den miljøskadelige gas klorfluorkulstof. Elektronikaffald indeholder farlige stoffer som kviksølv og cadmium. I visse fattigere lande i Afrika, hvor de udtjente apparater ofte havner, fører behandlingen tit til sundhedsproblemer og miljøforurening. Derudover går EU-landene glip af værdifulde stoffer, når de

ikke genanvender apparaterne. Mobiltelefoner, computere osv. indeholder nemlig metaller såsom guld, sølv og kobber.

Men genanvendelsen af elektronisk affald fungerer endnu ikke, som den burde. Det viste en undersøgelse i 2015 foretaget under ledelse af den internationale politimyndighed Interpol. Ifølge undersøgelsen havner blot en tredjedel af alle udtjente apparater i Europa der, hvor de burde, nemlig i det officielle indsamlings- og genanvendelsessystem. Resten bliver genbrugt forkert, sendt illegalt til udlandet eller ganske enkelt smidt væk. EU gør en indsats for at ændre det. Fra og med juli 2016 skal således også onlineforhandlerne tage udtjente små elektroniske apparater tilbage, uden beregning og uden kvittering. Indsamlingsaktioner og oplysningskampagner skal gøre forbrugerne opmærksomme herpå.

[EU-direktiv om genanvendelse af affald af elektrisk og elektronisk udstyr](#)

[Meddelelse fra Europa-Kommissionen om det nye direktiv om affald af elektrisk og elektronisk udstyr \(13. august 2012\)](#)

Del 7: EU gør det lettere at rejse og arbejde i Europa

EU gør det muligt at bo og arbejde i enhver medlemsstat

I EU kan alle bestemme, hvor de vil bo. Alt er muligt, hvad enten man som pensionist nyder den spanske sol, lever det søde liv som studerende i Italien eller starter en virksomhed i et andet EU-land.

Europa giver mulighed for, at man uden problemer kan flytte derhen, hvor man har lyst. For som borger i et EU-land er man samtidig borger i Den Europæiske Union. Således har man en grundlæggende ret og frihed til selv at kunne vælge, i hvilket EU-land man vil arbejde, studere eller tilbringe sit otium. Grundlaget herfor er arbejdstagernes ret til fri bevægelighed, etableringsretten og den frie udveksling af tjenesteydelser, som er fastsat i EU-traktaterne. Alle stater skal behandle EU-borgere som deres egne borgere, når det handler om beskæftigelse, sociale ydelser og beskatning.

I dag bor mere end 14 millioner EU-borgere i en anden medlemsstat for en længere periode. De fleste arbejder, men mange er også pensionister eller studerende, som skal have en sygeforsikring og tilstrækkeligt med penge til livets ophold.

Efter EU's udvidelse mod øst i 2004 var der mange, som frygtede, at fattige østeuropæere ville strømme til Danmark for at udnytte velfærdssystemet. Tallene giver imidlertid ikke belæg herfor. I de fleste medlemsstater bidrager mobile EU-borgere fra andre medlemsstater til velfærdssystemet. De betaler mere skat og sociale bidrag, end de modtager i ydelser, og benytter sig ikke mere af velfærdsydelserne end landenes egne statsborgere.

EU-retten udstikker klare retningslinjer: Man har ret til fri bevægelighed, men ikke ret til gratis at få sociale ydelser i et andet EU-land. Det er kun EU-borgere, som er i arbejde, der har krav på sociale ydelser. Det har Domstolen slået fast i adskillige domme.

Tilstrømningen af udenlandsk arbejdskraft styrker også det tyske erhvervsliv, da virksomhederne har brug for arbejdskraft grundet manglen på fagfolk og en aldrende befolkning.

[EU's direktiv om fri bevægelighed](#)

Europa sørger også for sygesikring på rejsen

En nødsituation i udlandet? Det er ikke noget problem. Hvis man hurtigt skal til lægen, mens man er i udlandet, får man dækket sine udgifter af sygesikringen i sit hjemland. Det er muligt takket være det europæiske sygesikringskort.

EU-sygesikringskortet viser, at du har ret til de samme sundhedsydelse på de samme vilkår, som borgerne har i det land, du opholder dig i. Du kan derfor komme til at betale hele eller en del af behandlingen selv, hvis det samme gælder for sygeforsikrede borgere i landet. Du kan risikere, at du selv skal lægge ud for betaling af behandling.

Det blå EU-sygesikringskort dækker kun, hvis lægen, tandlægen eller sygehuset er tilknyttet den offentlige sygesikring i landet.

Kortet dækker ikke planlagt behandling, hvis behandlingen er den eneste grund til, at du er rejst til landet. Behandling, der med rimelighed kan vente, til du er tilbage i Danmark igen, er heller ikke dækket.

Det europæiske sygesikringskort gælder i alle 28 EU-medlemsstater såvel som i Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

[Europa-Kommissionens websted om refusion](#)

[Oplysninger om det europæiske sygesikringskort](#)

Hvis du er ude for en ulykke, ringer du 112 — EU's fælles alarmtelefonnummer

Europa er også forenet i nødstilfælde. Allerede i 2008 blev det gratis alarmtelefonnummer 112 indført i hele EU. Det forkorter ventetiden, inden redningsfolkene dukker op, og det redder liv.

Før i tiden havde hvert land sit eget alarmtelefonnummer til politi og brandvæsen. Rejsende i udlandet vidste ofte ikke, hvor de skulle ringe efter hjælp i tilfælde af brand eller ulykker.

Det ændrede sig i 2008. Det EU-dækkende alarmtelefonnummer virker i alle EU-medlemsstater — fra Finland til Spanien, fra England til Polen — og både på fastnettet og mobilnettet. Det er dog langt fra alle, som ved det. I hele EU kender kun 48 % dette livreddende nummer (ifølge Eurobarometer 2016).

Koordinationscenteret skal være i stand til at modtage nødopkald på forskellige sprog, dvs. også f.eks. på engelsk. Har mobiltelefonen ikke nogen forbindelse til SIM-kortets eget net, ledes opkaldet automatisk videre over et andet net. Et sådant

nødopkald har prioritet på mobilnettet, og om nødvendigt kan det endog afbryde andre opkald for at få forbindelse. Man kan også ringe til det europæiske alarmtelefonnummer uden for Den Europæiske Union, og det bruges nu i mere end 30 europæiske lande.

EU sørger også for bilisternes sikkerhed. I 2015 blev det vedtaget at indføre eCall-systemet i hele EU, som i tilfælde af en ulykke automatisk ringer til alarmcentralen 112. Det forventes at reducere antallet af trafikdræbte. Målet er at kunne hjælpe de tilskadedkomne hurtigere på ulykkesstedet. Hvis systemet ikke udløses automatisk, reagerer det f.eks. på udløsningen af airbags og sender på grundlag af det EU-dækkende alarmtelefonnummer 112 tid og sted for ulykken til den nærmeste alarmcentral. Ifølge Europa-Kommissionens oplysninger vil indførelsen af eCall koste omkring 100 EUR pr. køretøj.

[Oplysninger fra Europa-Kommissionen om alarmtelefonnummeret 112 \(engelsk\)](#)

EU gør bilisterne grænseløst mobile

Færdselskontrol i udlandet? Mistet kørekort under ferien? Siden 1996 har alle EU-medlemsstater anerkendt kørekort udstedt i andre lande. Det fælles EU-kørekort har eksisteret lige så længe.

Før i tiden var politi og myndigheder i udlandet ikke altid overbevist om gyldigheden af andre landes kørekort. Det er nu ændret takket være EU's harmonisering. Kørekort anerkendes gensidigt, så bilister kan køre løs i ethvert EU-land uden bureaukratiske vanskeligheder. I EU er der i øvrigt mere end 110 forskellige gyldige slags kørekort i omløb.

Hvis man bor i en anden EU-medlemsstat, skal man ikke have ombyttet sit kørekort, men kan benytte det eksisterende. Når

kørekortet skal forlænges, eller senest i 2033, erstattes det af det nye kørekortformat.

Siden januar 2013 har alle nye kørekort udstedt i EU et standardformat. Det er et plastikkort i kreditkortformat med et billede og bedre sikkerhedselementer.

Hvis man mister sit kørekort i et andet europæisk land, kan man ånde lettet op, for alle EU-lande udsteder erstatningskørekort.

[Europa-Kommissionen om det europæiske kørekort](#)

[EU-direktiv om kørekort af 20.12.2006](#)

EU gør det muligt at rejse overalt: Schengenområdet

Europæerne drømte i lang tid om at kunne rejse i et forenet Europa uden grænsekontrol. I 1985 blev der indgået aftale om et Europa uden grænsebomme, og i 1995 blev drømmen til virkelighed. I dag består Schengenområdet af 26 stater og 400 millioner indbyggere. For at bevare dette fremskridt i en tid med højt migrationspres bliver politisamarbejdet og den fælles beskyttelse af de ydre grænser styrket.

Seks stater, heriblandt Tyskland, undertegnede for mere end 30 år siden i den lille luxembourgske landsby Schengen aftalen af samme navn. I Schengenområdet er den stationære grænsekontrol afskaffet. Man skal som rejsende ikke længere vise pas eller kontrolleres, når man krydser grænserne. Millioner af mennesker pendler dagligt på kryds og tværs af Schengengrænserne for at komme til og fra arbejde. Hvert år foretager europæerne ca. 1,25 milliarder rejser over Schengenrådets indre grænser. Den frie bevægelighed for personer er en EU-borgerret i Schengenmedlemsstaterne og er en af den europæiske integrations allerstørste succeshistorier.

Der sættes af og til lighedstegn mellem Schengen og kriminalitetsraten, om end der rent statistisk ikke kan påvises en sammenhæng. Af hensyn til sikkerheden i det grænsefrie område har politiet i Schengenlandene udviklet metoder, der er mere effektive end de gamle grænsebomme. Det er naturligvis en forudsætning, at politiet ikke trækker sig ud af grænseområderne, men at det er til stede med patruljer og målrettet kontrol i tilstrækkeligt omfang.

Politimyndighederne i Schengenområdet kæmper i fællesskab mod grænseoverskridende kriminalitet, bl.a. i fælles polititeams. Politiet i Tyskland og Danmark har f.eks. etableret en fast struktur for deres samarbejde og kan reagere hurtigt på nye trusler i grænseområderne. Politifolk fra Schengenstaterne kan observere, forfølge og arrestere formodede gerningsmænd på tværs af grænserne. De benytter sig af et computersystem, som gør det muligt at udveksle oplysninger om eftersøgte personer eller stjålne køretøjer og våben, nemlig Schengeninformationssystemet (SIS), der er et elektronisk sporingssystem.

Et fælles område uden grænsekontrol er dog kun muligt, hvis vi beskytter vores ydre grænser. Schengenrådets ydre landegrænser udgør mere end 7 700 km og søgrænserne knapt 42 700 km. Flygtningekrisen i 2015 afslørede klare mangler ved de ydre grænser, som kun kan afhjælpes lidt efter lidt. Med den nye europæiske grænse- og kystvagt, som blev oprettet i 2016, står 1 500 grænsevagter nu klar til at rykke ud med få dages varsel. EU's grænsevagter er p.t. udstationeret i Bulgarien ved grænsen til Tyrkiet og i Grækenland ved den nordlige grænse. Migranter, som ankommer til Grækenland og Italien, bliver for stort set alles vedkommende registreret med fingeraftryk og bliver ikke længere bare sendt videre til andre dele af EU. Aftalen med Tyrkiet har bidraget til et kraftigt fald i antallet af ankomne. Alligevel er stadig mange irregulære migranter og asylansøgere strandet i Grækenland og Italien. Den europæiske omfordeling af asylansøgere forløber endnu ikke, som det ellers var aftalt.

Ifølge Schengengrænsekodeksets bestemmelser kan Schengenlandene indføre midlertidig kontrol ved de indre grænser, når den offentlige orden eller den interne sikkerhed er truet. Førhen blev denne klausul i praksis kun brugt ved politiske topmøder eller fodboldkampe for at forhindre udenlandske hooligans' indrejse. I forbindelse med flygtningekrisen i 2015 har 6 ud af de 26 medlemsstater genindført grænsekontrol. Således kontrollerer Danmark grænsen til Tyskland og Sverige grænsen til Danmark.

Europa-Kommissionen og medlemsstaterne er blevet enige om at arbejde for en trinvis afvikling af den midlertidige kontrol ved de indre grænser og så hurtigt som muligt vende tilbage til et normalt fungerende Schengenområde uden indre grænsekontrol. For alle involverede parter ved, hvad der er på spil med hensyn til retten til at rejse frit på tværs af grænserne, nemlig en af det europæiske fællesskabs helt store landvindinger.

[Omkostningerne ved ikke at have Schengenområdet, meddelelse fra Kommissionen fra marts 2016:](#)

[Oversigt over Schengenreglerne:](#)

Del 8: EU fremmer uddannelse, forskning og kultur

EU sender unge til udlandet for at studere

Erasmus af Rotterdam var en europæisk kultiveret humanist, som levede i renæssancen. Verdens største støtteprogram for studerende, elever og læreres ophold i udlandet bærer hans navn: det europæiske »Erasmus«-program. I 2017 fylder programmet 30 år. Ni millioner mennesker har allerede deltaget.

Erasmus er et af EU's mest succesfulde. Hvor programmet i 1987 startede med 3 244 studerende, støttede programmet Erasmus+ i 2015 640 000 studerende, lærlinge, frivillige, lærere, undervisere og ungdomsarbejdere. Programmet står for en særlig tilgang til livet. Erasmusgenerationen oplever og værdsætter kontinentets mangfoldighed og skønhed, har et europæisk netværk og føler sig europæisk.

En ud af tre Erasmusstuderende får et jobtilbud fra den virksomhed, hvor de har været i praktik.

Siden programmet blev startet, har ni millioner unge deltaget, heriblandt 132 700 danskere. I første omgang handlede det om udveksling af studerende, men senere kom lærlinge, praktikanter, unge iværksættere, sportsudøvere og pædagoger til. De studerende får mellem 150 og 250 EUR om må-

neden i støtte og skal ikke betale eventuelle studieafgifter på gæsteuniversitetet.

Et udlandsophold gavner karrieren. Erasmusstuderende finder ofte hurtigere job efter endt uddannelse end andre. En ud af tre lærlinge får tilbudt job efter endt Erasmusophold i den virksomhed, hvor han/hun er uddannet. En ud af ti grundlægger egen virksomhed. Det er formentlig det eneste EU-initiativ, som er blevet hædret i en verdensberømt filmtrilogi (»L' Auberge Espagnole«). Madrid, Paris og Wien er i øvrigt de studerendes yndlingsdestinationer.

I 2014 fusionerede Erasmusprogrammet med programmet Erasmus+, som bl.a. omfatter master- og ph.d.-programmet og Erasmus for unge iværksættere. Europa-Kommissionen vil i år supplere Erasmus med ErasmusPro, som støtter lærlinge, der ønsker at komme på et længerevarende praktikophold i udlandet (fra et halvt til et helt år). Erasmus-støttede projekter motiverer lærlinge, som er lige ved at droppe ud, med et udlandsophold, så de kan færdiggøre deres uddannelse.

I perioden 2014-2020 er der afsat ca. 14,7 mia. EUR fra EU-budgettet til programmet Erasmus+. I Danmark vil budgettet stige fra 21 mio. EUR i 2014 til 37 mio. EUR i 2020. I den periode vil ca. 4 millioner europæere, heriblandt 75 000 danskere, studere, arbejde og høste erfaringer i udlandet takket være Erasmus+.

[Websted for programmet Erasmus+](#)

[Websted for Styrelsen for Forskning og Uddannelse](#)

EU tilbyder en ny volontørtjeneste: Det europæiske solidaritetskorpset

Bistand til flygtninge eller hjælp ved jordskælv: I et nyt EU-program kan unge hjælpe til overalt i Europa og samtidig høste erfaringer i udlandet. Mere end 20 000 mennesker har allerede meldt sig. De første sendes ud i år.

I slutningen af 2016 iværksatte Europa-Kommissionen det europæiske solidaritetskorpset. Det nye program skal motivere unge til at engagere sig frivilligt i grænseoverskridende arbejde i forbindelse med nødsituationer. Unge frivillige mellem 18 og 30 år skal inden for rammerne af diverse projekter give en hjælpende hånd, hvad enten det drejer sig om kriser som flygtningekrisen eller katastrofer som det jordskælv, der for nylig fandt sted i Italien. EU-tilbuddet skal fremme den europæiske solidaritet og de unge menneskers faglige kvalifikationer.

Deltagerne får enten en regulær løn eller i det mindste deres rejse- og leveomkostninger betalt, ligesom de får bolig og lommepenge. Solidaritetskorpset giver mulighed for i en periode på op til 12 måneder at yde frivilligt arbejde, tage et praktikophold, bestå en uddannelse eller varetage et job.

Deres indsats skal således også fungere som springbræt til længerevarende beskæftigelse.

De unge kan beskæftige sig med uddannelse, sundhed, integration i samfundet, bygning af boliger og andre faciliteter, renovation og administration, modtagelse af migranter, miljøbeskyttelse og naturkatastrofer. Ved afslutningen får de udstedt et certifikat.

Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, siger: »For mig er dette hjertet af Den Europæiske Union. Det er ikke aftaler eller industrielle og erhvervsmæssige interesser, der binder os sammen, det er vores værdier.« Frem til 2020 håber Europa-Kommissionen på 100 000 deltagere. Man kan melde sig til solidaritetskorpset via internettet på www.europa.eu/solidarity-corps. De første unge forventes at blive sendt ud i første halvdel af 2017.

[Solidaritetskorpsets websted](#)

[Spørgsmål og svar om solidaritetskorpset](#)

EU sørger for, at unge kommer i arbejde

I Grækenland er næsten hver anden ung under 25 år arbejdsløs, og i Spanien står det ikke meget bedre til. I Italien er det mere end hver tredje. Ungdomsarbejdsløsheden i Sydeuropa, som var et stort problem allerede inden euroens indførelse, er blot blevet værre med krisen. Men EU giver mobilitet. De første positive resultater er på vej.

Arbejdsmarkedspolitik er først og fremmest medlemsstaternes opgave, men Den Europæiske Union støtter sine medlemmer i kampen mod arbejdsløsheden. Pga. den økonomiske krise er afviklingen af ungdomsarbejdsløsheden p.t. en af Europa-Kommissionens ti prioriteter. 4,2 millioner unge mennesker i EU under 25 år var pr. oktober 2016 arbejdsløse. Arbejdsløshedsprocenten lå stadig på 18,4 %, også selv om der er tale om væsentligt færre, end det var tilfældet, da den i januar 2013 nåede sit højeste med 24 %.

EU-landene forpligtede sig i 2013 i den såkaldte ungdomsgaranti til at sørge for, at unge mennesker under 25 år hurtigt kommer i arbejde og bliver klædt på til arbejdsmarkedet. Hvis man har afsluttet sin uddannelse eller lige er blevet arbejdsløs, skal man inden fire måneder ud i job, på en læreplads, i videreuddannelse eller i praktik. Frem til 2018 stiller EU ca. 6,4 mia. EUR til rådighed for de nødvendige programmer. Beløbet skal inden 2020 øges med yderligere 2 mia. EUR.

Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, kalder den høje ungdomsarbejdsløshed for en »humanitær krise« og understreger, at Europa ikke skal forblive et kontinent med mange unge arbejdsløse. Juncker udtaler: »Jeg kan og vil ikke acceptere, at generation Y, de såkaldte »millennials«, måske bliver den første generation i 70 år, som bliver fattigere end deres forældre.« Hvert år stilles der generelt 10 mia. EUR til rådighed for skabelse af arbejdspladser, erhvervsuddannelse og iværksætteri.

Over **9 millioner unge** har fået et arbejde,

et praktikophold eller en læreplads takket være EU's **ungdomsgaranti**.

Ungdomsgarantien viser de første resultater. Fra 2013 til slutningen af 2016 er antallet af unge arbejdsløse ifølge Europa-Kommissionen faldet med 1,6 millioner. Ungdomsarbejdsløshedsprocenten faldt i samme tidsrum fra 23,9 til 18,5 %. Ganske vist var 6,6 millioner unge ved udgangen af 2016 stadig uden beskæftigelse eller uddannelse, men det tal faldt i nævnte tidsrum med 900 000. 14 millioner unge har siden januar 2014 deltaget i projekter under ungdomsgarantien.

Europa-Kommissionen vil supplere det succesfulde udvekslingsprogram Erasmus+ med ErasmusPro, som støtter lærlinge, der ønsker at komme på et længerevarende praktikophold i udlandet

[Europa-Kommissionen om ungdomsgarantien \(på engelsk\)](#)

[Europa-Kommissionen om ungdomsgarantien land for land](#)

[Investering i Europas ungdom: Spørgsmål og svar \(på engelsk\)](#)

Danmarks forskere får milliarder fra EU-programmet Horisont 2020

Forskningsmæssig succes er ofte baseret på innovative koncepter og nye idéer. For at kunne holde trit i det globale idékapløb bruger EU milliarder af euro på at fremme forskningen, ofte i forskerhold på tværs af grænserne.

Videnskabelig topkvalitet og industrielt lederskab — det er målene for EU's program for forskning og innovation, Horisont 2020. I perioden 2014-2020 bruger EU omkring 80 mia. EUR fra budgettet på at fremme forskningen.

Forskning inden for vigtige fremtidsorienterede emner og globale udfordringer bliver ofte ikke tilstrækkeligt finansieret via de nationale forskningsbudgetter, og denne forskning lykkes også ofte bedst i internationale teams. Et eksempel er bekæmpelsen af antibiotikaresistens. Gennem EU-finansierede projekter indsamlede forskere data, som afslørede, at problemet havde forskellige årsager og forskelligt omfang alt efter, hvilken medlemsstat der var tale om. Det blev klart, hvordan og hvorfor visse medlemsstater har succes med at bekæmpe resistente bakterier. Der er derfor nu lagt en anden politisk strategi for bekæmpelsen.

I det foregående syvende forskningsrammeprogram modtog Danmark knap 1 mia. EUR eller over 7 mia. DKK, hvilket er ikke mindre end 25 % af hele det 7. rammeprogram. Danmark var dermed blandt de medlemslande med den relativt højeste andel i programmet.

EU sørger for, at opfindere og innovative virksomheder har lettere ved at få deres opfindelser beskyttet i Europa. I første halvdel af 2017 indføres EU's enhedspatent. Den Europæiske Patentmyndighed kan dermed udstede et patent, som automatisk gælder i alle EU-lande. Dermed sparer virksomhederne meget tid og mange penge. Dertil kommer, at tvister fremover vil blive afgjort ved en europæisk patentdomstol, hvilket sparer virksomhederne for parallelle sager i andre EU-medlemsstater.

[Europa-Kommissionens websted for Horisont 2020 \(på engelsk\)](#)

[Websted for enhedspatentet](#)

EU skaber en europæisk forskningscloud

Forskning genererer enorme mængder data og resultater. For at forskere kan udnytte og udveksle disse data på tværs af grænserne, vil Europa-Kommissionen inden 2020 skabe en europæisk forskningscloud.

**En europæisk
cloud for**

**1,7 millioner
forskere og**

**70 millioner forsknings- og
teknologimedarbejdere**

Idéen er fokuseret på fremtiden: Allerede fra i år skal alle videnskabelige data, som fremkommer i forbindelse med projekter under EU's program for forskning og innovation, Horisont 2020, gøres tilgængelige ved hjælp af det europæiske forskersamfunds nye cloud.

Forskere fra universiteter og forskningsinstitutioner i hele Europa og deres medarbejdere fra hele verden kan forbinde sig via clouden for at dele og analysere store mængder forskningsdata og videnskabelig dokumentation. Rundt regnet 1,7 millioner forskere og 70 millioner fagfolk inden for videnskab og teknologi i Europa vil inden 2020 kunne have adgang til et virtuelt miljø.

Europa-Kommissionen stiller 2 mia. EUR til rådighed for clouden, og yderligere 4,7 mia. EUR skal komme fra offentlige og private midler. Målet er, at Europa skal øge sin globale konkurrenceevne inden for området big dataanalyse. For nystartede virksomheder såvel som for SMV'er gør cloud computing arbejdet nemmere.

De data, som er lagret i clouden, bør også være tilgængelige for forskere fra både den private og den offentlige sektor, som vil skulle betale for adgangen. I 2018 vil Europa-Kommissionen lancere et flagskibsinitiativ for at fremme udviklingen af nye supercomputere med kvanteteknologi.

[Europa-Kommissionen om clouden](#)

EU forbinder Europa — gratis wi-fi i by og på land

Hvad enten det er på arbejdet, derhjemme eller på farten, så vil mennesker til enhver tid sende e-mails eller sende billeder. Derfor er der brug for en god internetforbindelse, også i det offentlige rum. Det sørger EU for.

**Ved at udrulle 5G
overalt kan der skabes
over **to millioner job**
frem til 2025.**

Gratis wi-fi på offentlige steder er enhver smartphone-brugers drøm. Europa-Kommissionen ønsker at gøre den til virkelighed og fremlagde i september 2016 et initiativ på området. Inden 2020 skal de vigtigste offentlige steder i Europas byer og landsbyer forsynes med gratis og superhurtig internetadgang. Det drejer sig om biblioteker, parker og offentlige bygninger. EU stiller 120 mio. EUR til rådighed til formålet.

Inden 2020 skal mellem 6 000 og 8 000 byer og samfund gøre brug af EU-støtten. Samfundene får wi-fi-teknikken gratis, fordi EU refunderer udgifterne til det tekniske udstyr og installationen af WiFi4EU-hotspots. Europa-Kommissionen har i den forbindelse opfordret kommunerne til at udvikle nye tjenester som eksempelvis bykort til turisterne, onlineformularer til dets kontorer eller oplysninger om sundhedsydelser. Det er en forudsætning, at byerne ikke må fortrænge et allerede eksisterende privat eller offentligt wi-fi-tilbud, og at netværksoperatøren skal kunne tilbyde en hastighed på mindst 30 MB/sekund. Således er initiativerne primært målrettet mod de områder, hvor der ellers ikke findes wi-fi. Fra sommeren 2017 kan der indgives ansøgninger.

Dertil kommer, at også borgere i afsides regioner får hurtigt mobilt internet til overkommelige priser. Inden 2025 skal alle forbrugere overalt i Europa have adgang til superhurtigt femte generations mobilnetværk. »Således kan der skabes yderligere to millioner nye arbejdspladser i EU,« siger Europa-Kommissionens formand Jean-Claude Juncker. Europa-Kommissionen etablerede i 2013 et offentligt-privat partnerskab, som er støttet med 700 mio. EUR i offentlige midler og har som formål at bane vejen for 5G i Europa.

[Europa-Kommissionen om WiFi4EU](#)

EU fremmer et kulturelt Europa

Det er ikke kun, når det handler om politik og økonomi, at EU er der for sine medlemmer. Det er også, når det handler om kultur. Adskillige støtteprogrammer hjælper regissører, skuespillere, sangere og andre kunstnere til et gennembrud. Hvad ville eksempelvis biograferne være uden europæiske film?

En af EU's grundlæggere, Jean Monnet, siges at have udtalt, at »Hvis man skulle gøre det hele én gang til, så ville jeg starte med kulturen.« Det er udtryk for den erkendelse, at kultur er en vigtig drivkraft for den europæiske integration. For Europa deler en kulturhistorie, der er flere hundrede år gammel.

Medlemsstaterne er ganske vist hver især ansvarlige for deres egen kulturpolitik, men EU støtter medlemsstaterne på kulturområdet. Målet er at bevare kulturarven og den kulturelle mangfoldighed, støtte kunsterne i den kreative proces og fremme den kulturelle udveksling. Ved udgangen af 2015 blev den interkulturelle dialog grundet flygtningestrømmens påvirkning en del af denne målsætning.

Den kulturelle og kreative branche i Europa tegner sig for mere end syv millioner arbejdspladser. Europæiske film er lige så forskellige som kassesuccesen »Den fabelagtige Amélie fra Montmartre« og »Goodbye Lenin«. For at det er muligt, har EU siden 1990 ydet finansiell støtte til filminstruktører og -producenter af biograf- og tv-film. For at sikre kvaliteten af de europæiske film, støtter EU filmfestivaler, fremmer udlån og salg af europæiske koproduktioner såvel som udvikling af tv-serier og støtter biografnetværk som eksempelvis netvær-

ket »Europa Cinemas«, hvor biografer med mange europæiske film på lærredet har sluttet sig sammen.

Tallene viser, at filmstøtten er en succes: Siden starten er antallet af europæiske film i biograferne tredoblet. Hvor markedsandelen førhen var under 10 % er den i dag på over 33.

EU's centrale redskab inden for kulturstøtten er programmet »Et kreativt Europa«. Frem til 2020 stiller det ca. 1,46 mia. EUR til rådighed for at styrke den kulturelle og kreative branche i Europa. Programmerne KULTUR og MEDIA fortsætter under denne paraply.

I 2016 blev der ligeledes startet en ny garantifond, som skal støtte små kreative virksomheder. Programmet støtter internationale turnéer og udstillinger, men også oversættelser af skønlitteratur og videreuddannelse af unge kunstnere.

Også Det Europæiske Ungdomsorkester, der blev grundlagt i 1976, er i mange år blevet støttet som kulturambassadør. Mere end 3 000 musikere har i årenes løb spillet i ungdomsorkesteret, som er blevet symbol på Europas kulturelle mangfoldighed. Europa-Kommissionen har sikret fremtiden for orkesteret, som tidligere har arbejdet sammen med berømte dirigenter såsom Leonard Bernstein og Herbert von Karajan.

[Websted for Creative Europe Media](#)

[Websted for kultur i EU](#)

EU bevarer den kulturelle mangfoldighed og udpeger kulturhovedstæder

Hvad har Aarhus, Weimar og Pafos på Cypern til fælles? Alle tre byer er eller har tidligere været europæiske kulturhovedstæder. De repræsenterer det levende kulturlandskab i Europa og får gavn af penge fra Bruxelles. Der er ikke noget andet kontinent på kloden, hvor man på begrænset plads har så rig en kulturarv at bygge på som i Europa.

Den Europæiske Union har siden 1985 tildelt titlen kulturhovedstad. Formålet med initiativet er at fremhæve den europæiske kulturs rigdom og mangfoldighed, sætte gang i turismen og forbedre byernes image. Derudover forstærker det europæernes følelse af at tilhøre samme kulturkreds. Til hver kulturhovedstad er der afsat 1,5 mio. EUR, som ledsager Melina Mercouri-prisen til de udvalgte byer. Det var den daværende græske kulturminister Mercouri, som tog initiativ til programmet.

Den første kulturhovedstad var Athen. I 2017 er det Aarhus i Danmark og Pafos på Cypern, som er kulturhovedstæder. Byerne fejrer dette hele året med udstillinger, festivaller, teater og musik. Byerne udnævnes formelt fire år forinden. I starten var kun en enkelt by kulturhovedstad, men pga. af de mange ansøgninger har det siden 2001 for det meste været to ad gangen. Titlen er allerede tildelt mere end 50 europæiske byer.

EU uddeler også kulturpriser som eksempelvis EBBA, den europæiske pris for popmusik. Prisen går til kunstnere, som har held med at få deres debutalbum ud over landegrænserne til et større publikum. I 2015 vandt den danske sangerinde Mø EBBA.

Europa har kultur i absolut verdensklasse. Ingen andre steder i verden findes der så mange kulturelle mindesmærker på UNESCO's verdensarvsliste som i Europa. Derudover har EU indført det europæiske kulturarvsmærke. Det tildeles byer, som er særligt vigtige for Europas historie eller den europæiske integrations idealer. I Danmark er der bl.a. tale om Roskilde Domkirke, Kronborg og Kongernes Jelling. Endelig har byer, der er knyttet til reformationen og jerntæppet, sammen med andre byer fået tildelt kulturarvsmærket. Reformationens byer består af 20 særskilte steder, herunder Wartburg i Eisenach og Luthers fødested i Eisleben. Blandt jerntæppets byer hører mindesmærket for Berlinmuren og Nikolaikirken i Leipzig. De repræsenterer murens fald. Udvælgelseskriterierne er ikke byernes skønhed eller arkitektur, men deres særlige værdi for Europa. Dermed adskiller det europæiske kulturarvsmærke sig fra f.eks. UNESCO's verdensarvsliste.

Fra i år vil der findes kulturarvsruiter, som går igennem de forskellige byer, og som henviser til arrangementer som festivaller og udstillinger. UNESCO og Europa-Kommissionen har udviklet projektet i fællesskab. Turister får informationer og kort over kulturbyerne i en app på deres mobiltelefon.

[Liste over kulturhovedstæder](#)

[UNESCO og Europa-Kommissionen om kulturarvsruiter \(på engelsk\)](#)

Del 9: EU skaber indre sikkerhed

EU bekæmper terrorisme

Danmark er ikke omfattet af initiativerne beskrevet i dette afsnit som følge af forbeholdet over for EU politik på områderne retlige og indre anliggender — retsforbeholdet. Afsnittene er imidlertid bibeholdt for at illustrere, hvad EU gør på disse områder med direkte virkning for EU lande uden et sådant forbehold og i mange tilfælde indirekte virkning for Danmark.

De seneste angreb i Berlin, Bruxelles, København og Paris har vist, at den islamistiske terrorisme ikke standser ved landegrænserne. Samtidig har angrebene afsløret mangler i EU-landenes indbyrdes aftaler og informationsudveksling. EU støtter et tæt samarbejde mellem sine medlemslande, for intet EU-land er i stand til at bekæmpe de grænseoverskridende trusler alene.

Europols nye europæiske center for terrorbekæmpelse støtter den nationale indsats mod terrorisme og grov kriminalitet.

Siden bombeattentaterne i 2004 i Madrid har der været mere end 30 terrorangreb i Europa. Over 600 mennesker er omkommet i byer som Berlin, Bruxelles, London, Nice og Paris. Europa-Kommissionen har derfor givet sikkerhedsspørgsmålet højeste prioritet. Ved hjælp af fælles regler og lovgivning kan EU forbedre EU-landenes samarbejde og dermed bedre beskytte borgerne.

Allerede i 2005 vedtog EU-landene en fælles strategi for bekæmpelse af terrorisme. Siden da har strengere regler bidraget til at afskære terrorister fra deres finansieringskilder og sætte en stopper for hvidvaskning af penge. Erhvervelse og besiddelse af skydevåben er underlagt skrappe kontrol. EU

er gået sammen med internetvirksomheder om at bekæmpe terrorpropaganda på internettet og bekæmpe radikaliserende og rekruttering i skoler og fængsler.

EU arbejder frem til maj 2018 på at udvikle et system for indsamling og anvendelse af passageroplysninger (PNR-oplysninger) med henblik på retsforfølgelse. I mellemtiden opretter medlemslandene et hovedkontor, der indsamler passageroplysninger fra luftfartsselskaberne såsom adresse, telefonnummer, rejserute og rejsedatoer. Kommissionen har fremsat et forslag om et EU-system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS), der gør det muligt at foretage forudgående kontrol af visumfritagne tredjelandstatsborgere, som rejser til Schengenområdet.

Europa-Kommissionen vil udbygge sin eftersøgningsdatabase, Schengeninformationssystemet (SIS), så terrorister ikke frit kan rejse rundt i Europa. Indberetning af terrormistænkte skal derefter gøres obligatorisk, ligesom det også skal være obligatorisk at registrere indrejseforbud for tredjelandstatsborgere i SIS.

Den Europæiske Politienhed, Europol, i Haag, bliver styrket. Europol bistår de nationale politistyrker med f.eks. fælles efterforskningshold. Som reaktion på Parisangrebet i slutningen af 2015 har Europol nu også oprettet et antiterrorcenter. Her indsamler 60 specialister oplysninger fra forskellige sikkerhedsmyndigheder om f.eks. hjemvendte jihadister.

[EU-Rådet om terrorismestrategien](#)

[På vej mod en europæisk sikkerhedsunion](#)

[Europa-Kommissionen om reformen af Schengeninformationssystemet](#)

[Skydevåben: enighed om Kommissionens forslag om at øge borgernes sikkerhed](#)

[Europols hjemmeside](#)

EU bekæmper organiseret kriminalitet

Bankrøveri, smugling, narkotikahandel og hvidvaskning af penge — organiseret kriminalitet foregår i dag på tværs af landegrænserne i hele Europa. Den Europæiske Union sikrer, at medlemslandene bedre kan samarbejde om at bekæmpe kriminaliteten.

I et Europa uden indre grænser foregår kriminaliteten også på tværs af landegrænserne. Politi og retsvæsen er derfor nødt til at arbejde tæt sammen i hele EU. Et grundlag herfor er vedtagelsen af den europæiske arrestordre i 2002, der har til formål at gøre en national arrestordre gældende i hele Europa. Dermed kan lovovertrædere og mistænkte, der gemmer sig i et andet europæisk land, hurtigere og lettere blive udleveret.

Takket være den fælleseuropæiske eftersøgningsdatabase, »Schengeninformationssystemet« (SIS), kan grænsevagter nemmere opspore kriminelle. Databasen indeholder en liste over eftersøgte lovovertrædere, men også over våben, stjålne biler og forsvundne identitetspapirer. Det har lettet eftersøgningen.

Desuden har EU oprettet en gruppe af højtstående dommere og anklagere fra samtlige EU-medlemslande i Eurojust. De efterforsker alvorlig grænseoverskridende kriminalitet og bistår de nationale retshåndhævende myndigheder.

Den Europæiske Politienhed, Europol, som ligger i Haag i Nederlandene, spiller desuden en vigtig rolle. Her indsamler ca.

100 eksperter og kriminalanalytikere informationer og data om gerningsmænd og bistår med eftersøgningen. Europol udarbejder analyser om kriminalitet og terrorisme, men hjælper også helt konkret de nationale myndigheder med at pågribe kriminelle. På webstedet eumostwanted.eu findes signaler af de mest eftersøgte internationale kriminelle.

For at opnå et bedre politisamarbejde er over 1 mia. EUR stillet til rådighed fra EU's budget indtil 2020. Det er med til at finansiere f.eks. fælles efterforskningshold, uddannelse og nye teknologier i EU-landene.

Der er i øvrigt ikke dødsstraf i EU, selv ikke for de mest alvorlige forbrydelser som mord. Det ville nemlig være i strid med Den Europæiske Unions værdier. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, siger: »Vi europæere er stærkt imod dødsstraf, fordi vi tror på og respekterer værdien af menneskeliv.«

[Europol's websted](#)

[Europol's websted over eftersøgte personer \(engelsk\)](#)

[Europa-Kommissionens websted om Eurojust \(engelsk\)](#)

EU beskytter kvinder og børn mod menneskehandel og misbrug

Menneskehandel og seksuelt misbrug af kvinder og børn er afskyelige forbrydelser. EU har udviklet særlige programmer for at gribe ind over for gerningsmændene.

Mere end tre fjerdedele af ofre for menneskehandel og misbrug i EU er kvinder. De fleste af dem tvinges ud i prostitution eller i arbejde til lave lønninger. Det går endnu oftere ud over børn. Størstedelen af ofre kommer fra de 28 EU-lande, de fleste af dem fra Bulgarien og Rumænien. Menneskehandel omfatter f.eks. tvangsprostitution, tvangsarbejde eller organhandel. Ifølge en EU-rapport blev i alt 15 846 kvinder, mænd, piger og drenge registreret som ofre for menneskehandel i EU fra 2013 til 2014.

Europa står sammen mod menneskehandel. Det indebærer forebyggelse, beskyttelse af ofre, retsforfølgelse og internationalt samarbejde. Europa-Kommissionen har f.eks. lanceret

en elektronisk platform, hvor ca. 100 organisationer fra hele Europa udveksler oplysninger, idéer, erfaringer og initiativer, der kan hjælpe ofre.

EU-lovgivningen garanterer rettighederne for ofre for menneskehandel, herunder retten til juridisk bistand, lægehjælp og midlertidigt ophold.

[Rapport af 19. maj 2016 om de fremskridt, der er gjort i bekæmpelsen af menneskehandel](#)

[EU's direktiv fra 2011 om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel](#)

[Brochure udarbejdet af Europa-Kommissionen om rettigheder for ofre for menneskehandel](#)

Del 10: Europa engagerer sig i verden

Europa er verdens største donor af udviklingsbistand

Den Europæiske Union medvirker aktivt til at bekæmpe fattigdom i hele verden: EU og dets medlemslande er verdens største donor af udviklingsbistand. De yder tilsammen mere end verdensmagten USA.

Mere end halvdelen af den samlede udviklingsbistand på verdensplan kommer fra Europa. I 2015 stillede Den Europæiske Union og dens medlemslande et rekordbeløb på i alt 68 mia. EUR til rådighed — det var 15 % mere end i det foregående år. Under flygtningekrisen øgede landene igen deres bistand.

EU og medlemsstaterne er verdens største yder af udviklingsbistand.

Offentlig udviklingsbistand

2014	2015
59 mia. EUR	68 mia. EUR

EU var også langt foran, når man ser på udgifterne i forhold til den økonomiske formåen. Udviklingsbistanden steg til 0,47 % af BNP, hvilket er dobbelt så meget som i lande uden for EU (0,21 %). FN har opstillet et mål på 0,7 %, hvilket EU-landene på grund af den økonomiske krise og de stramme budgetter

dog indtil videre ikke har haft råd til. De ønsker at nå dette niveau inden 2030. For Danmark er andelen 0,7 %, en procent-sats som kun meget få lande når.

Det vigtigste mål for EU's udviklingspolitik er i henhold til EU-traktaten »at nedbringe og på sigt udrydde fattigdommen«. Hertil hører f.eks. at sørge for fødevarer, rent vand og skoler og at bekæmpe sygdomme som aids. Yderligere mål er forsvar af menneskerettigheder og demokrati, fremme af li-gestilling mellem kvinder og mænd og håndtering af følgerne af klimaforandringer og miljøproblemer. EU støtter med sine udviklingsprogrammer gennemførelsen af disse målsætninger i 160 partnerlande. For at øge virkningen af udviklingsbi-standen skal fokus være på de fattigste lande. Således mod-tager f.eks. Sahellandene fødevarehjælp.

EU har som udviklingslandenes vigtigste handelspartner gi-vet dem toldfri adgang til det europæiske marked. Sådanne incitamenter skal tilskynde de lokale regeringer til at indføre internationale standarder efter europæisk forbillede, såsom grundlæggende rettigheder eller arbejdstagerrettigheder.

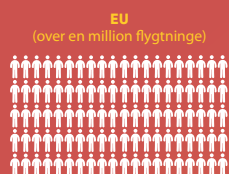
For at sikre en vellykket gennemførelse af projekter og pro-grammer arbejder EU tæt sammen med internationale part-nere såsom OECD, UNICEF og FN.

[Meddelelse fra Kommissionen af 13. april 2016](#)

Europa hjælper i forbindelse med krisen i Syrien

Millioner af mennesker i Syrien må forlade landet som følge af borgerkrigen. EU har taget imod flere syriske flygtninge end noget andet land, der ikke grænser op til Syrien. Ingen andre investerer lige så mange penge i syriske børns skolegang som EU.

EU har taget imod flere syriske flygtninge end noget andet land, der ikke grænser op til Syrien

Australien + Canada + Japan + USA
(~40 000 flygtninge)

EU og dets medlemslande er desuden den største internationale bistandsdonor. Tilsammen har de stillet mere end 9,2 mia. EUR til rådighed for syriske flygtninge i Syrien og i de store værtslande (Egypten, Irak, Jordan, Libanon og Tyrkiet). Det omfatter direkte humanitær bistand såvel som udviklingsbistand og økonomisk bistand.

Dette beløb har sikret folk adgang til rent drikkevand og sanitet. Mere end 1,15 millioner flygtninge har fået gavn af EU's humanitære bistand og modtaget mad og lægehjælp, og børn er blevet vaccineret. Der er bygget boliger til mere end 1 million mennesker. Hundredtusinder af syriske børn går i skole takket være EU's støtte. EU's udenrigsrepræsentant, Federica Mogherini, siger: »Ingen andre investerer lige så meget i uddannelse af syriske børn som EU — i selve Syrien og i nabolandene.«

I forsøget på at skabe fred i Syrien har EU indtaget rollen som formidler og arbejder for fred på internationale konferencer.

[Europa-Kommissionens faktablad om Syrien \(engelsk\)](#)

[Europa-Kommissionens websted om EU-bistand til Syrien \(engelsk\)](#)

[Tale afholdt af EU's udenrigsrepræsentant, Federica Mogherini, i Berlin den 7. december 2016 \(engelsk\)](#)

EU støtter sine nabolande

En »kreds af stabile, venligtsindede lande« rundt om EU — det er målet med den europæiske naboskabspolitik. Naboskabspolitikken opstod i 2004 efter EU's udvidelse mod øst. EU vil med denne politik fortsætte med at forsvare universelle værdier og samtidig finde frem til måder, hvorpå man mere effektivt kan fremme demokrati, grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincippet.

Målet er at skabe velstand og sikkerhed for alle og samtidig forhindre, at der opstår skillelinjer mellem det udvidede EU og dets nabolande. Denne strategi stabiliserer kontinentet og EU's nabolande.

Den europæiske naboskabspolitik fastlægger rammen for samarbejdet med 16 partnerlande øst, syd og sydøst for EU. I Østeuropa er fokus på Hviderusland, Moldova og Ukraine såvel som det sydlige Kaukasus (Armenien, Aserbajdsjan og Georgien), i Middelhavsområdet er fokus på de nordafrikanske lande Algeriet, Egypten, Libyen, Marokko og Tunesien, og i Mellemøsten er fokus på Israel, de palæstinensiske selvstyreområder, Jordan, Libanon og Syrien. Hensigten med naboskabspolitikken er at fremme demokratiet, de økonomiske reformer og sikkerheden ved EU's ydre grænser. Det handler imidlertid

også om at begrænse den irregulære migration og bekæmpe menneskesmugling og terrorisme.

EU påtager sig også et medansvar i forbindelse med forebyggelse og løsning af regionale konflikter: EU har således formidlet en aftale mellem Serbien og Kosovo efter årtier med konflikter i Kosovo. EU's udenrigsrepræsentant, Federica Mogherini, siger: »Lande fra alle dele af verden beder os om at støtte deres fredsproces.«

EU hjælper samtidig sine nabolande med politisk og teknisk ekspertise, men også økonomisk i form af bistand på ca. 2 mia. EUR årligt. I perioden 2014-2020 har EU stillet 15,4 mia. EUR i finansiell bistand til rådighed for det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument (ENPI). Der ydes også bistand i form af lån fra Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling. EU tilbyder desuden handels- og visumlettelser.

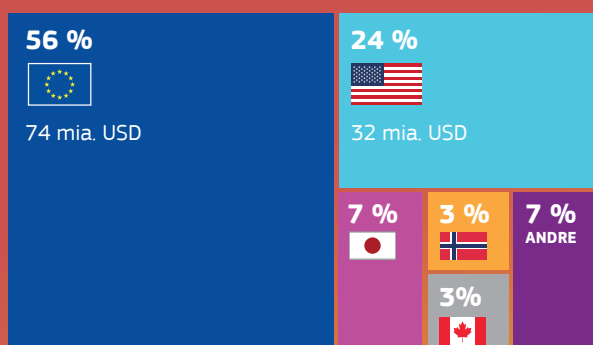
Ud over den europæiske naboskabspolitik blev Middelhavsunionen etableret i 2008 og Øst-partnerskabet i 2009.

[Revision af den europæiske naboskabspolitik: »stærkere partnerskaber styrker nabolandene«, den 18. november 2015](#)

Europa er verdens største donor af humanitær bistand

EU hjælper til ved store kriser og katastrofer verden over — lige fra bekæmpelse af hungersnøden i Somalia til flygtningekrisen i området omkring Mossul i Irak og jordskælv i Nepal. Det er et eksempel til efterfølgelse i resten af verden. Tilsammen er EU og dets medlemslande verdens største donor af livreddende humanitær bistand. Europæerne er ofte på stedet før alle andre.

Europa er verdens største donor af udviklings- og humanitær bistand

Kilde: OECD, 2015, EU = EU og dets medlemslande.

Siden 1992 har Europa-Kommissionen ydet humanitær bistand i over 110 lande. På trods af den økonomiske krise og de stramme budgetter er budgettet hertil på ca. 1 mia. EUR om året, hvilket svarer til 1 % af det samlede EU-budget, eller omregnet 2 EUR pr. borger hvert år. EU hjælper dermed ca. 120 millioner ofre for væbnede konflikter og naturkatastrofer hvert år — og redder liv. Således modtager folk i ikkeeuropæiske lande, der bliver ofre for naturkatastrofer eller krige og

konflikter, førstehjælp og nødhjælp.

Nødhjælpen anvendes i øjeblikket hovedsageligt på flygtningekrisen. EU anslår, at 65 millioner mennesker på verdensplan har måttet flygte fra deres hjem som følge af konflikter og vold, herunder 21,3 millioner flygtninge og 40,8 millioner internt fordrevne inden for deres eget land. Nødhjælpen anvendes imidlertid også i forbindelse med f.eks. jordskælv, epidemier eller terrorangreb.

Den største andel af midlerne (ca. 40 %) går til fødevarer. Midlerne anvendes dog også til sundhed og lægehjælp, adgang til rent vand og sanitet, telte og husly samt skolegang i nødsituationer. For at sørge for, at midlerne også rent faktisk når frem, samarbejder EU med internationale partnere som f.eks. FN. De fleste midler (40 %) går til Afrika, ligesom Mellemøsten, Middelhavsområdet, Asien og Latinamerika også er store bistandsregioner.

Ud over leveringen af nødhjælp koordinerer Generaldirektoratet for Civilbeskyttelse og Humanitære Bistandsforanstaltninger på Europæisk Plan (ECHO) også den europæiske katastrofebistand over hele verden. Siden 2001 har Bruxelles således koordineret bistanden fra de deltagende lande i Europa og i resten af verden.

Pengene fra tildelingen af Nobels fredspris i 2012 fordoblede Europa-Kommissionen i øvrigt til 2 mio. EUR og donerede til EU's »Children of Peace«-initiativ, som går til børn, der lever i konfliktramte regioner.

[Europa-Kommissionens websted om katastrofeshjælp \(engelsk\)](#)

[Meddelelse fra Europa-Kommissionen om anvendelse af pengene fra Nobels fredspris \(engelsk\)](#)

Del 11: Europa hjælper i den globale flygtningekrise

Europa redder menneskeliv

Danmark er ikke omfattet af initiativerne beskrevet i dette afsnit som følge af forbeholdet over for EU politik på områderne retlige og indre anliggender — retsforbeholdet. Afsnittene er imidlertid bibeholdt for at illustrere, hvad EU gør på disse områder med direkte virkning for EU lande uden et sådant forbehold og i mange tilfælde indirekte virkning for Danmark.

De kommer til Europa i håb om et bedre liv eller flygter fra krig og undertrykkelse. De fleste migranter krydser Middelhavet på den farlige rejse til Europa, ofte i ud-tjente både. Når både kommer i havsnød uden for libysk kystfarvand, har europæiske skibe pligt til at redde liv.

Den vigtigste flygtningerute går på nuværende tidspunkt fra Nordafrika — som regel fra Libyen — til Italien. Ruten er livsfarlig, for på grund af den store efterspørgsel sender skruppelløse menneskesmuglere flere og flere mennesker ud i både, som ikke er sødygtige. Ifølge beregninger fra Den Internationale Organisation for Migration (IOM) omkom 5 000 mennesker i 2016 i forsøget på at flygte til Europa over Middelhavet. Ifølge beregninger fra Frontex krydsede ca. 364 000 flygtninge Middelhavet sidste år (2016). De fleste mennesker kom fra Elfenbenskysten, Eritrea, Gambia, Guinea og Nigeria.

Siden 2004 har EU haft et særligt agentur, der er ansvarlig for grænseforvaltning og redningsaktioner til søs, nemlig Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning, Frontex, hvis hovedsæde ligger i Warszawa. I forbindelse med sine operationer var Frontex i lang tid afhængig af, at EU-medlemslandene stillede grænsevagter samt udstyr som helikoptere og skibe til rådighed, som så opererede under EU's flag. I mellemtiden har agenturet med omdannelsen til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning også fået sit eget udstyr og en udrykningsstyrke på 1 500 grænsevagter fra medlemslandene.

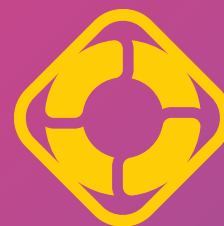
Frontex' budget er siden dets oprettelse steget støt: I 2016 havde grænseagenturet 254 mio. EUR til rådighed. Til sammenligning havde Den Europæiske Politienhed, Europol, et

budget på 100 mio. EUR.

I flygtningekrisen blev grænseagenturets opgaver udvidet, og antallet af ansatte blev øget. Således hjælper Frontex Grækenland med registreringen af flygtninge. Agenturet koordinerer også tilbagesendelsen af migranter, der er ankommet på irregulær vis, og redder flygtninge fra at drukne i Middelhavet.

Siden 2015 er EU's ressourcer til operationer til søs blevet tredoblet. EU's fælles operationer Poseidon, Triton og Sophia har siden 2015 således reddet mere end 400 000 menneskeliv i Middelhavet og Det Ægæiske Hav. 303 skibe, som blev anvendt af kriminelle netværk, er gjort ubrugelige, og 89 mistænkte menneskesmuglere og menneskehandlere er blevet udleveret til de italienske myndigheder.

**Vi har reddet liv.
Over 400 000
mennesker blev
reddet på havet i
2015-2016.**

Flådeoperationen »Sophia« er for øvrigt opkaldt efter det barn, der den 24. august 2015 kom til verden om bord på en tyske fregat i en operation i det centrale Middelhavsområde inden for rammerne af EUNAVFOR MED-operationen.

[Meddelelse fra Frontex af 6. januar 2017 \(engelsk\)](#)

[EU's militære operation Sophia \(engelsk\)](#)

[EU-operationer i Middelhavet \(engelsk\)](#)

Europa beskytter sine grænser

2015 var året for flygtningekrisen. Aldrig før er så mange mennesker kommet til EU, særlig til Tyskland. Det førte til et øget krav om en bedre beskyttelse af EU's ydre grænser. EU har siden 2016 haft en ny europæisk grænse- og kystvagt.

Den nye grænse- og kystvagt er bedre rustet og har en udrykningsstyrke på mindst 1 500 grænsevagter. Den har sit udspring i EU-agenturet Frontex og er — i modsætning til Frontex — ikke længere afhængig af støtte fra medlemslandene. Den skal dermed ikke vente på lån fra medlemslandene, men kan selv erhverve udstyr. Antallet af fastansatte skal frem til 2020 øges til 1 000 personer, hvorved bemanningen vil være mere end dobbelt så stor som for Frontex. Den nye grænse- og kystvagt er allerede indsat ved den tyrkisk-bulgarske grænse og den græske nordgrænse.

Derudover har EU styrket Schengengrænsekodekset. Dermed indføres der i fremtiden obligatorisk kontrol af alle EU-borgere såvel ved indrejse i EU som ved udrejse. Systematisk kontrol af tredjelandstatsborgere er allerede obligatorisk. Det skønnes, at 5 000 EU-borgere er rejst til konfliktområder og har tilsluttet sig terrorgrupper som »IS«. Efter deres tilbagevenden til Europa har nogle af disse hjemvendte fremmedkrigere været involveret i terrorangreb.

I november 2016 fremlagde Europa-Kommissionen planer om et registreringssystem for indrejsende (ETIAS), som f.eks. USA allerede har. Med det europæiske rejseinformationssystem skal ikke-EU-borgere, der ønsker at rejse til eller fra Schengenområdet uden visum, allerede på forhånd registreres og kontrolleres. Hver gang registreres tidspunkt og destination for rejsen samt rejsens formål. Efterforskere sammenligner forinden oplysningerne med sikkerheds- og terrordatabaser og afgør, hvem der har lov til at rejse ind. Det drejer sig så at sige om et automatiseret system til meddelelse af indrejsetilladelser. »Vi har behov for at vide, hvem der krydser vores grænser«, siger Europa-Kommissionens formand Jean-Claude Juncker. Fremover skal rejsende på forhånd registrere sig online — ved hjælp af en webformular.

EU vil på denne måde afholde terrorister, kriminelle og hjemvendte fra borgerkrigshærgede lande fra at rejse ind i EU. Registreringssystemet vil være operationelt i 2020 og kan også benyttes af Den Europæiske Politienhed, Europol. Det anslås, at systemet kræver en investering på 212 mio. EUR.

[Meddelelse fra Kommissionen om EU-systemet for rejseoplysninger og rejsetilladelser](#)

[Faktablad: Systematisk kontrol ved EU's ydre grænser \(engelsk\)](#)

Europa bekæmper menneskesmuglere

Flugten til Europa er farlig. Ni ud af ti flygtninge og migranter har betalt organiserede kriminelle menneskesmuglere. Menneskesmuglere tjente alene i 2015 over 4 mia. EUR på migranter, som de fragtede til Grækenland og Italien. EU sætter ind over for kriminelle menneskesmuglernetværk.

Siden sommeren 2015 har EU-medlemslandes flådefartøjer patruljeret ud for Libyens kyst som led i operation »Sophia«. Deres vigtigste opgave er at opspore smuglerfartøjer, gå om bord og anholde besætningen. Dertil kommer også bekæmpelsen af våbensmugling for at afskære terrorgruppen IS deres forsyningsveje. I den forbindelse forener EU sine kræfter i Det Ægæiske Hav med de tyrkiske myndigheder og NATO's militære alliance.

Operation »Sophia« støtter også den libyske kystvagts gennemuddannelse. »Middelhavsnetværket Seahorse« vil være operationelt i foråret 2017 for at støtte grænsemyndighederne i de nordafrikanske lande i kampen mod menneskesmuglere og menneskehandlere.

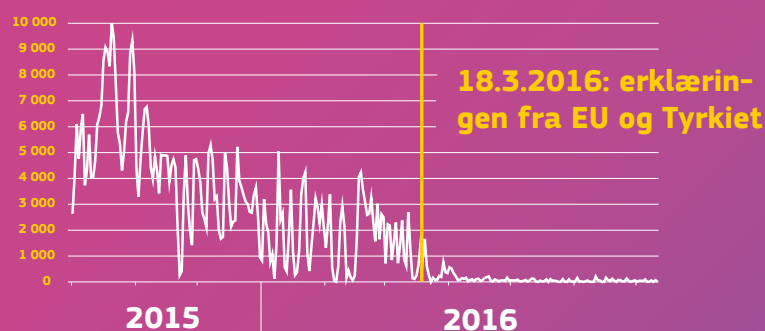
I marts 2016 indgik EU en aftale med Tyrkiet om at sætte en stopper for smuglernes trafik over Det Ægæiske Hav. Syriske flygtninge blev tilbudt sikre og lovlige migrationskanaler til EU i stedet for den farlige rejse over Det Ægæiske Hav. Med aftalen er der opnået synlige resultater: Mens der i oktober 2015 dagligt ankom 10 000 nye migranter ad denne vej, er tallet efter ikrafttrædelsen af EU-Tyrkiet-erklæringen faldet til omkring 100 personer pr. dag. For at flygtningene kan leve et værdigt liv og opbygge en ny tilværelse i Tyrkiet, stiller EU foreløbigt 3 mia. EUR til rådighed. Dermed finansieres bl.a. skolegang for hundredtusindvis af syriske børn i Tyrkiet.

Siden 2016 har også det nye Europæiske Center for Migrant-smugling oprettet under Europol hjulpet medlemslandene med at opløse kriminelle netværk, der er involveret i organiseret smugling af migranter.

[Oplysninger om operation Sophia \(engelsk\)](#)

[Det Europæiske Center vedr. Migrantsmugling](#)

Det gennemsnitlige antal daglige passager faldt fra 10 000 i oktober 2015 til ca. 100 i sommeren 2016.

Europa tackler de grundlæggende årsager til migration

Årsagerne til, at folk forlader deres hjem, er mange: krig, fattigdom eller politisk forfølgelse. Med nye migrationspartnerskaber vil EU tilbyde mennesker bedre muligheder i hjemlandet.

Folk flygter fra Syrien på grund af krig, fra Eritrea på grund af fattigdom og undertrykkelse og fra Nigeria på grund af den islamistiske terrorgruppe Boko Haram eller ganske enkelt for at få et bedre liv. EU arbejder tættere sammen med visse afrikanske lande, så de kan forbedre levevilkårene, og flygtningene kan forblive tættere på deres hjem.

**Over
10 mia. EUR
blev bevilget som
reaktion på
flygtningekrisen
i 2015-2016.**

EU vil hermed tackle de grundlæggende årsager til migration. Den Europæiske Union har således oprettet Nødtrustfonden for Afrika på mere end 2,4 mia. EUR fra EU-budgettet og Den Europæiske Udviklingsfond, kombineret med bidrag fra medlemslandene og andre donorlande, for at støtte udvikling og sikkerhed i regioner, der er særligt ramt.

EU har ved hjælp af nye partnerskaber øget sit samarbejde med indtil videre syv afrikanske lande om i fællesskab at for-

bedre den humanitære situation på stedet, bekæmpe smuglervirksomhed og lette tilbagesendelser. Der er indtil videre indgået sådanne aftaler med Etiopien, Mali, Niger, Nigeria og Senegal. EU ønsker gennem en blanding af positive og negative incitamenter at involvere disse oprindelses- og transitlande i et samarbejde, således at færrest mulig forlader deres hjem, migranter modtages i transitlande, og flere migranter uden ret til asyl sendes tilbage til deres hjemlande. Til gengæld stiller EU handelslettelser og mere udviklingsstøtte i udsigt til de samarbejdsvillige lande. I Niger er antallet af migranter, der krydser ørkenen i retning mod Libyen, således faldet fra 70 000 i maj til 1 500 i november 2016.

For at tackle de grundlæggende årsager til migrationen vil Europa-Kommissionen ved hjælp af milliarder fra en investeringsfond sætte gang i den private sektor i Afrika. EU har derfor i september 2016 foreslået en investeringsplan for Afrika og EU's nabolande med et budget på 44 mia. EUR. Gennem dækning af risici skal private virksomheder tilskyndes til f.eks. at investere i energisektoren og fremstillingsindustrien i Afrika. En af de grundlæggende årsager til migrationen er nemlig, at den økonomiske vækst i udviklingslandene er på sit laveste niveau siden 2003. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, siger: »Vores nye plan er et alternativ for dem, der ellers ville se sig nødsaget til at sætte livet på spil i deres søgen efter et bedre liv«.

[De første resultater af migrationspartnerskaberne med afrikanske lande \(engelsk\)](#)

[Webstedet for Den Europæiske Unions Nødtrustfond for Afrika \(engelsk\)](#)

EU går ind for ensartede asylstandarder i Europa

Længe før flygtningekrisen i 2015 satte EU sig som mål at harmonisere asyl- og flygtningepolitikken. Mange EU-lande havde imidlertid forskellige synspunkter, hvilket blev særligt tydeligt under flygtningekrisen. Kommissionen insisterer på fælles minimumsstandarder.

Grundlaget for den europæiske asyl- og flygtningepolitik går tilbage til Romtraktaterne fra 1957. Den grundlæggende idé er at skabe et fælles beskyttende område, hvor alle flygtninge behandles lige, og medlemslande tilbyder samme minimumsniveau af beskyttelse.

EU har således efterhånden tilpasset retsgrundlaget. Dermed gælder der for alle lande minimumsstandarder for modtagelse og forsørgelse af asylansøgere, og asylprocedurerne skal forløbe efter de samme regler. Genèvekonventionen om flygtninge er blevet indarbejdet i EU-retten.

Det har siden 1997 været fastlagt i Dublinforordningen, at en asylansøger skal ansøge om asyl i det medlemsland, hvor han eller hun først er indrejst. Da flygtningekrisen har afsløret svaghederne ved denne regel, foregår der i øjeblikket drøftelser om en reform af Dublinsystemet.

Som følge af flygtningekrisen i 2015 blev der på forslag af Europa-Kommissionen oprettet centre for første modtagelse og registrering af flygtninge (»hotspots«) ved Europas ydre grænser i Grækenland og Italien. Her bliver nyankomne flygtninge registreret og identificeret ved hjælp af deres fingeraftryk. Fra disse centre organiseres også den omfordeling af flygtninge inden for EU, som EU-medlemslandene har tilsluttet sig på forslag af Europa-Kommissionen. I henhold til denne EU-afgørelse omfordeles 160 000 flygtninge i Grækenland og Italien, som på grund af deres geografiske situation er særligt berørt af flygtningestrømmen, til andre medlemslande efter en fordelingsnøgle. Europa-Kommissionen har i sommeren 2016 foreslået yderligere reformer. Det omfatter strømlinede asylprocedurer, fælles standarder for beskyttelse af sårbare personers rettigheder og yderligere harmonisering af modtagelsesforholdene i EU.

[Europa-Kommissionen om reformen af asylsystemet](#)

[EASO: Det Europæiske Asylstøttekontor](#)

Del 12: EU mindsker bureaukratiet

Stor, når det handler om de store ting, og lille, når det handler om de små ting

Når folk tænker på EU, forestiller de sig ofte et bureaukratisk monster, hvis daglige arbejde handler om at standardisere, hvor krum en agurk må være. Det er naturligvis en karikatur. Når der fremsættes nye lovforslag, er mådehold og tilbageholdenhed de vejledende principper i Juncker-Kommissionen.

**Kommission trak
100 forslag tilbage
i mandatperiodens
første to år og fremlagde
80 % færre initiativer
end i de foregående fem år.**

Den tyske filminstruktør Wim Wenders sagde engang: »Af den europæiske idé opstod administrationen, og nu anser folk administrationen for at være idéen.« Mange mennesker har hovedet fyldt med klichéer om EU's påståede overregulering, om end den berømte agurkestandardisering for længst er afskaffet. Europa-Kommissionen, under ledelse af Jean-Claude Juncker, ønsker at undgå uheldige diskussioner om regler for smørekander eller brusehoveder: EU bør kun være aktiv dér, hvor det giver mening, lyder det.

Faktisk har Europa-Kommissionen under ledelse af Jean-Claude Juncker lige siden sin tiltrædelse i 2014 trukket ca. 100 lovforslag tilbage og fremlagt 80 % færre initiativer, end det var

tilfældet de foregående fem år, og har desuden iværksat en grundig gennemgang af al eksisterende lovgivning. »For kun ved at fokusere på, hvor Europa kan tilføre reel merværdi og skabe resultater, vil vi kunne gøre Europa til et bedre og mere tillidsvækkende sted,« siger Juncker.

Europas borgere og virksomheder ønsker, at EU-lovgiverne bruger deres tid og kræfter på de store og presserende spørgsmål og samtidig bestræber sig på at vedtage enkle, bevisbaserede, forudsigelige og forholdsmæssige love, der giver de største fordele.

Juncker-Kommissionens mål er at gennemgå EU-lovgivningen og sikre, at reglerne fortsat er hensigtsmæssige og leverer de ønskede resultater. Kommissionen rådfører sig desuden regelmæssigt med en gruppe på højt plan, som består af eksperter fra medlemslandene, erhvervslivet og civilsamfundet, for at drøfte, hvordan EU-lovgivningen mere effektivt kan mindske omkostningerne og de administrative byrder uden at undergrave de politiske mål.

I øvrigt er det ikke anonyme bureaukrater, der står bag europæisk lovgivning. Det er altid de to lovgivere, nemlig det direkte valgte Europa-Parlament og de demokratisk valgte regeringer i medlemslandene, der vedtager et direktiv eller en forordning. Ingen EU-lovgivning er således uden tysk deltagelse.

[Kommissionsformand Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand af 14. september 2016](#)

EU er intet administrativt uhyre — Europa koster os mindre end forventet

EU's bureaukrati har et dårligt ry. Mange tror, at utallige tjenestemænd og institutioner i Bruxelles lever et liv i sus og dus på bekostning af befolkningen. Tallene viser imidlertid det modsatte.

EU-institutionerne beskæftiger ca. 55 000 personer, heraf næsten 34 000 i Europa-Kommissionen. Det er slet ikke så mange, når man tænker på, at EU-personalet er ansvarligt for 510 millioner borgere. Det svarer omtrent til én EU-tjenestemand eller ansat for hver 10 000 indbyggere. Til sammenligning arbejder der i de danske kommuner i alt ca. 500 000 mennesker; i forhold til Danmarks befolkning er det altså 1:11, en kommunalt ansat per 11 indbyggere. I det perspektiv forekommer EU-systemet beskedent.

Der er naturligvis altid krav om at reducere tjenestemandssparatet. »Taxpayers' Association of Europe« foreslår f.eks., at antallet af tjenestemænd skal ned under 40 000. Det, som kritikerne gerne glemmer, er, at EU i løbet af de seneste år er blevet stadig større og i dag omfatter 28 lande, ligesom det har fået flere opgaver. Hvordan klarer vi det, hvis administrationen ikke vokser i takt hermed?

Kun 6 % af EU's samlede budget går til administration (lønnere, pensioner og oversættelsestjenester), mens 94 % kom-

mer medlemslandene og borgerne til gode. For at komme med endnu en sammenligning koster EU's forvaltning 8,3 mia. EUR om året, mens medlemslandene bruger 2 200 mia. EUR om året på deres forvaltninger.

Den fordom, at tjenestemændene i Bruxelles lever i sus og dus, holder heller ikke. Grundlønninger til Kommissionens tjenestemænd begynder på 2 300 EUR om måneden for en ny-ansat tjenestemand plus tillæg. Kun et fåtal af højtstående tjenestemænd har den højeste grundløn på ca. 16 000 EUR om måneden. EU-tjenestemænds lønninger udvikler sig på samme måde som for deres nationale kolleger fra en bestemt gruppe lande. På grund af stigningen i pensionsbidragene og indførelsen af et krisebidrag har EU-tjenestemænd alt i alt mistet en større andel af deres købekraft end mange af deres nationale kolleger. Mellem 2004-2011 udgjorde tabet 7,6 %, mens det for tyske embedsmænd kun var 4,5 %. Hertil kommer, at Europa-Kommissionen har meddelt, at der frem til 2020 sammenlagt vil blive sparet 8 mia. EUR på lønninger.

[Europa-Kommissionens websted om personale](#)

[Den Europæiske Unions websted om EU-forvaltning](#)

EU betaler sig — også for Danmark

Når man skal gøre op, om medlemskab af EU »kan betale sig« kommer talen tit ind på medlemslandenes bidrag til EU's budget.

Men et lands fordel af EU-medlemskabet kan på ingen måde aflæses af (netto)bidraget til budgettet. Alle medlemslande, herunder i høj grad Danmark som er en eksportnation, høster store fordele af Det indre Marked i EU. Men også den fælles handelspolitik og det tekniske samarbejde omkring standarder og normer skaber fordele, som ikke kan måles i et budgetbidrag. Alene i Danmark vurderes det, at flere hundrede tusinder arbejdspladser er afhængige af det indre marked — uden at det kan aflæses på nettobidraget til EU's budget. Nettobidraget fra et land som Belgien skal også ses i lyset af, at Belgien sandsynligvis opnår en betydelig økonomisk fordel gennem øget omsætning i detailhandelen, hotelovernatninger mv. i kraft af, at flere af EU-Institutionerne er placeret i Bruxelles.

Danmark er blandt de mest velstående EU-lande, målt i indkomst pr. indbygger. Af samme grund er Danmark nettobidragyder til EU's budget, så Danmark bidrager med flere kroner, end der kommer tilbage via for eksempel landbrugsordninger eller strukturfonde. Det skyldes dels at EU overvejende er finansieret af et slags »kontingent«, hvor hvert medlemsland betaler i forhold til landets samlede indkomst, dels at Danmark ikke er nogen specielt stor modtager af støttekroner til motorveje, jernbanestrækninger eller lignende. I 2015 udgjorde Danmarks nettobetaling til EU omtrent 6 mia. kroner eller knap 0,3 % af BNP.

Det gør ganske vist Danmark til nettobidragyder — men ikke blandt de største. I forhold til landenes BNP er Nederlandene den største bidragyder. Danmark er på sjettepladsen selv om landet har en højere indkomst pr. indbygger end flere af de fem største nettobidragydere.

De fleste af de lande, der får »rabat« på EU-medlemskabet (særligt Storbritannien, Sverige og Tyskland) bidrager væsentligt mere til EU-budgettet end Danmark gør, også efter rabatterne.

De nuværende bidrag er fastsat i en ramme for EU's finanser gældende for årene 2014-2019. Hvorvidt Danmark fremadrettet kommer til at bidrage mere eller mindre til selve EU-budgettet, må fremtiden vise. Virkningerne af Storbritanniens udtræden af EU på EU's budget er heller ikke sådan lige at gøre op på nuværende tidspunkt. Meget vil i øvrigt afhænge af, hvorvidt de tanker om at lægge budgettet om, så flere indtægter kommer som EU-egenindtægter, realiseres. Der foregår megen tankvirksomhed om disse idéer, også i Europa-Kommissionen. Hvis de realiseres vil medlemslandene omvendt komme til at bidrage mindre til det fælles budget. Egenindtægter kunne komme fra en skat på finansielle transaktioner og/eller skat på udledning af CO₂.

EU's indtægter og udgifter er et helt studie for sig: hele 88 % af EU's indtægter kommer tilbage til medlemslandene i form af støtte, tilskud, forskningsstipendier eller lignende. Dertil kommer ca. 6,5 % til andre lande som udviklingshjælp eller konfliktforebyggelse, mens kun ca. 5,5 % af midlerne går til de EU-ansattes løn, husleje og andre driftsudgifter.

[Oplysninger fra Eurostat om EU's budget for 2015 \(engelsk\)](#)

**EU — 60 GODE GRUNDE
DET ER DIT EUROPA
60-ÅRS FEJRING I ROM**

EU i Danmark
Europa-Kommissionen
Repræsentationen i Danmark
Gothersgade 115
1123 København K
DANMARK
33144140

© Den Europæiske Union, 2017

PAPER	NA-01-17-210-DA-C	ISBN 978-92-79-66867-8	doi:10.2775/059749
PDF	NA-01-17-210-DA-N	ISBN 978-92-79-66868-5	doi:10.2775/8119

Repræsentationen i Danmark